

Załącznik
do uchwały Nr XI/70/08
Rady Miejskiej w Kałuszynie
z dnia 29 lutego 2008 r.

Urząd Miejski w Kałuszynie

**PLAN ROZWOJU LOKALNEGO
GMINY KAŁUSZYN
NA LATA 2008-2015**



Kałuszyn, grudzień 2007 rok

SPIS TREŚCI

I. WSTĘP	4
1. Cel opracowania.....	4
2. Przedmiot opracowania.....	4
3. Podstawa opracowania	5
4. Metodologia opracowania	5
II. AKTUALNA SYTUACJA SPOŁECZNO-GOSPODARCZA NA OBSZARZE OBJĘTYM WDRAŻANIEM PLANU.....	7
1. Położenie, powierzchnia, ludność	7
2. Historia.....	8
3. Środowisko przyrodnicze	8
4. Turystyka.....	10
5. Zagospodarowanie przestrzenne	10
5.1. Drogi	10
5.2. Stacje uzdatniania wody i sieć wodociągowa	11
5.3. Oczyszczalnia ścieków i sieć kanalizacyjna	11
5.4. Gospodarka odpadami.....	12
5.5. Sieć energetyczna.....	13
5.6 Sieć ciepłownicza.....	13
5.7 Sieć gazowa.....	13
5.8. Rolnictwo	13
5.9. Własność gruntów i budynków	14
5.10. Obiekty dziedzictwa kulturowego	16
5.11. Mieszkalnictwo	17
5.12. Identyfikacja problemów	17
6. Gospodarka.....	18
6.1. Pracodawcy i struktura podstawowych branż.....	18
6.2. Struktura zatrudnienia w poszczególnych sektorach	19
6.3. Identyfikacja problemów	20
7. Sfera społeczna	20
7.1. Wielkość populacji i jej wiek.....	20
7.2. Poziom wykształcenia i jego specyfika	20
7.4. Rynek pracy	22
7.5. Bezrobocie	22
7.6. Warunki i jakość życia mieszkańców	24
7.6.1 Ochrona zdrowia	24
7.6.2 Szkolnictwo.....	24
7.6.3 Dom Kultury	25
7.6.4 Biblioteka Publiczna	26
7.6.5 Sport.....	26
7.7. Bezpieczeństwo publiczne	27
7.7.1 Policja.....	27
7.7.2 Ochotnicza Straż Pożarna	27
7.8. Grupy społeczne wymagające wsparcia	28
7.8.1 Ośrodek Pomocy Społecznej	28

7.8.2 Pełnomocnik ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	29
7.9. Identyfikacja problemów	30
III. ZADANIA POLEGAJĄCE NA POPRAWIE SYTUACJI W POSZCZEGÓLNYCH OBSZARACH TEMATYCZNYCH.....	31
1. Lista zadań w poszczególnych obszarach tematycznych.....	31
1.1. Zadania obejmujące zmiany w strukturze gospodarczej obszaru	31
1.2. Zadania obejmujące zmiany w sposobie użytkowania terenu	31
1.3. Zadania obejmujące rozwój systemu komunikacji i infrastruktury	31
1.4. Zadania obejmujące poprawę stanu środowiska naturalnego	31
1.5. Zadania obejmujące poprawę stanu środowiska kulturalnego.....	31
1.6. Zadania obejmujące poprawę warunków i jakości życia mieszkańców	32
2. Podział zadań na trzy okresy realizacji.....	32
IV. REALIZACJA ZADAŃ I PROJEKTÓW.....	34
Planowane zadania i projekty inwestycyjne w latach 2008-2015	34
ROZBUDOWA SZKOŁY PODSTAWOWEJ W KAŁUSZYNIE.....	35
BUDOWA BOISKA WRAZ Z INFRASTRUKTURĄ TOWARZYSZĄCĄ / BUDOWA BOISKA I ZAGOSPODAROWANIE TERENU PRZY SZKOLE PODSTAWOWEJ W KAŁUSZYNIE.....	37
PRZEBUDOWA I MODERNIZACJA DRÓG NA TERENIE GMINY	39
ROZBUDOWA SYSTEMU WODOCIĄGOWEGO NA TERENIE GMINY	41
ROZBUDOWA SYSTEMU KANALIZACJI NA TERENIE GMINY ORAZ BUDOWA OCZYSZCZALNI PRZYDOMOWYCH	43
ROZBUDOWA BAZY REKREACYJNO-SPORTOWEJ:.....	45
ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENI PUBLICZNEJ W KAŁUSZYNIE ORAZ MIEJSCOWOŚCIACH WIEJSKICH	47
PROJEKT E-GMINA	49
OPRACOWANIE STUDIUM I PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO.....	51
MODERNIZACJA BUDYNKU PRZY UL. WOJSKA POL. 20 WRAZ Z ZAGOSPODAROWANIEM TERENU I DOKUMENTACJA.....	52
MODERNIZACJA BUDYNKU URZĘDU MIEJSKIEGO W KAŁUSZYNIE (DOKOŃCZENIE) WRAZ Z ZAGOSPODAROWANIEM TERENU	53
MODERNIZACJA – UZUPEŁNIENIE OŚWIETLENIA.....	54
BUDOWA BUDYNKU KOMUNALNEGO W KAŁUSZYNIE	55
V. POWIĄZANIE PROJEKTÓW Z INNYMI DZIAŁANAMI REALIZOWANYMI NA TERENIE GMINY/POWIATU/WOJEWÓDZTWA	56
VI. OCZEKIWANE WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘĆ PLANU ROZWOJU LOKALNEGO.....	58
VII. PLAN FINANSOWY NA LATA 2008 – 2015.....	59
VIII. SYSTEM WDRAŻANIA.....	60
IX. SPOSOBY MONITOROWANIA, OCENY I KOMUNIKACJI SPOŁECZNEJ	61
1. System monitorowania Planu Rozwoju Lokalnego	61
2. Sposoby oceny Planu Rozwoju Lokalnego	61
3. Sposoby inicjowania współpracy pomiędzy sektorem publicznym, prywatnym i organizacjami pozarządowymi	62
4. Public relations Planu Rozwoju Lokalnego.....	62

I. WSTĘP

1. Cel opracowania

Plan Rozwoju Lokalnego (PRL) Gminy Kałuszyn na lata 2007-2015 jest syntetycznym dokumentem planistycznym, zawierającym:

- opis stanu aktualnego gminy,
- identyfikację głównych problemów,
- prezentację sposobów ich rozwiązania poprzez realizację celów strategicznych,
- listę programów i projektów wdrażanych w ramach sformułowanych celów,
- opis sposobu wdrażania i monitorowania PRL.

Powstaniu niniejszego dokumentu towarzyszyła idea zapewnienia zrównoważonego rozwoju. Rozwój zrównoważony, to rozwój społeczno-gospodarczy, w którym zakłada się zrównoważenie szans dostępu do środowiska społeczeństw i ich obywateli – zarówno współczesnego jak i przyszłych pokoleń, poprzez proces integrowania działań politycznych, gospodarczych, społecznych, z zachowaniem równowagi otoczenia naturalnego oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych.

Niniejszy dokument został opracowany w zgodzie z wyżej określonymi zasadami, określając długofalowe kierunki rozwoju gminy Kałuszyn i definiując sposoby stopniowej realizacji założonych celów.

2. Przedmiot opracowania

W zakres przedmiotu opracowania wchodzi następujące elementy:

- a) charakterystyka Gminy.
 - położenie, powierzchnia, ludność,
 - ochrona przyrody, krajobrazu i środowiska,
 - turystyka,
 - zagospodarowanie przestrzenne,
 - infrastruktura techniczna,
 - gospodarka i rynek pracy,
 - demografia,
 - infrastruktura społeczna.
- b) określenie istotnych problemów Gminy.
- c) sformułowanie listy zadań koniecznych do zrealizowania na obszarze Gminy.
- d) określenie sposobów i terminów realizacji zadań i rozwiązywania problemów.
- e) powiązanie Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Kałuszyn na lata 2007 - 2015 z Planem Rozwoju Powiatu Mińskiego na lata 2007-2015 i Strategią Rozwoju Województwa Mazowieckiego.

- f) określenie oczekiwanych wskaźników rozwoju.
- g) określenie planu finansowego na lata 2007 - 2015
- h) opracowanie systemu wdrażania i monitorowania,

3. Podstawa opracowania

Program Rozwoju Lokalnego Gminy Kałuszyn na lata 2007 –2013 został opracowany przy wykorzystaniu następujących dokumentów i opracowań:

1. Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Kałuszyn w latach 2004 – 2006
2. Strategia Rozwoju Gminy Kałuszyn do 2020 roku
3. Raport o Gminie lata 2002 –2006
4. Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Kałuszyna
5. Gminny Plan Gospodarki Odpadami dla Gminy Kałuszyn
6. Plan Rozwoju Powiatu Mińskiego na lata 2007 – 2013
7. Program Ochrony Środowiska Gminy Kałuszyn
8. Koncepcja projektowo-przestrzenna kanalizacji sanitarnej w gminie Kałuszyn
9. Projekt Programu sanityzacji Gminy przy wykorzystaniu oczyszczalni przydomowych

Jednocześnie wzięto pod uwagę wszystkie istotne informacje i dane na temat gminy Kałuszyn, które nie zostały ujęte we wcześniejszych opracowaniach, będące wynikiem przeprowadzonych analiz pracowników Urzędu Miejskiego, a także pochodzące ze źródeł zewnętrznych, w szczególności z bazy danych regionalnych GUS za 2006 rok (www.stat.gov.pl).

4. Metodologia opracowania

Diagnozę stanu obecnego, służącą identyfikacji problemów, kierunków działania oraz poszczególnych priorytetów i zadań realizacyjnych opracowano na podstawie dokumentów analitycznych gminy Kałuszyn oraz wyników prac zespołów roboczych odpowiedzialnych za poszczególne obszary infrastrukturalne oraz społeczne i gospodarcze funkcjonowania Gminy.

Wyboru zadań inwestycyjnych (projektów) dokonano w ramach działalności Rady Konsultacyjnej, na podstawie analizy wniosków z debat i spotkań, oceny realizacji celów rozwojowych oraz możliwości finansowych gminy. W pracach Rady Konsultacyjnej brali udział: Przewodniczący Rady Miejskiej, przewodniczący stałych komisji Rady, Burmistrz i Zastępca Burmistrza, Zastępca Skarbnika, kierownicy oraz pracownicy jednostek organizacyjnych gminy, stosownie do swoich uprawnień.

Przy identyfikacji priorytetów i wyborze projektów kierowano się przede wszystkim następującymi zasadami:

- preferencje dla zadań podnoszących atrakcyjność inwestycyjną Gminy dla inwestorów zewnętrznych,
- preferencje dla zadań obejmujących poprawę życia warunków mieszkańców,
- preferencje dla zadań wpływających na poprawę stanu środowiska naturalnego,
- preferencje dla zadań, które mogą być sfinansowane z zewnętrznych środków pomocowych,

Zagrożenia dla kompleksowej i terminowej realizacji wytypowanych projektów mogą stanowić:

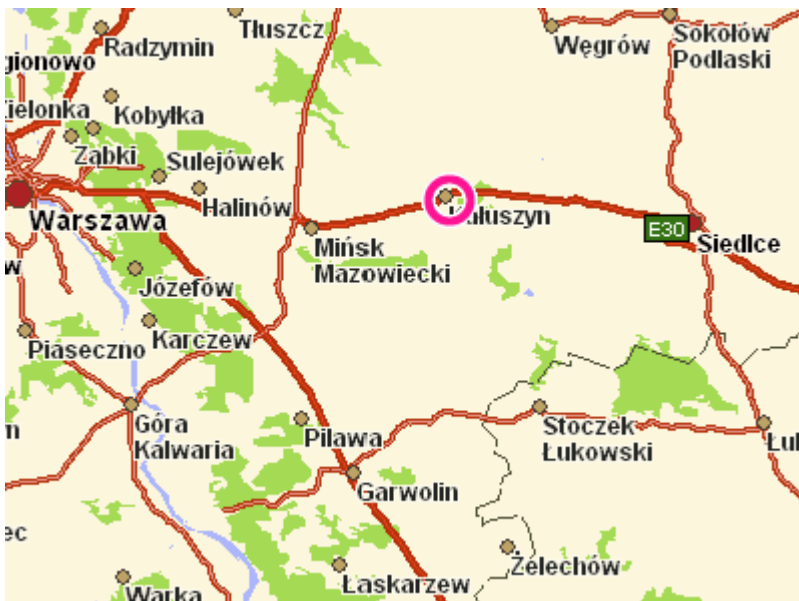
- brak środków finansowych na realizację zadań,
- nadmierne obciążenie Gminy nowymi, obligatoryjnymi zadaniami bez odpowiedniego zabezpieczenia finansowego (płace nauczycieli, świadczenia rodzinne).

W przypadku pojawienia się trudności finansowych przy realizacji zadań inwestycyjnych ujętych w planie, przyjmuje się, iż będą one realizowane w następnych okresach programowania.

II. AKTUALNA SYTUACJA SPOŁECZNO-GOSPODARCZA NA OBSZARZE OBJĘTYM WDRAŻANIEM PLANU

1. Położenie, powierzchnia, ludność

Gmina Kałuszyn położona jest w dorzeczu Bugu na pograniczu dwóch regionów geograficznych: Kotliny Warszawskiej na zachodzie i Wysoczyzny Siedleckiej na wschodzie.



Gmina Kałuszyn należy do powiatu mińskiego i usytuowana jest we wschodniej części województwa mazowieckiego, w odległości 57 km od Warszawy, 18 km od Mińska Mazowieckiego i 33 km od Siedlec. Gminę przecina droga krajowa nr 2, która jest główną trasą komunikacyjną łączącą Warszawę z wschodnią częścią Polski i przejściem granicznym w Terespolu. Od Kałuszyna do najbliższej stacji kolejowej jest 5 km – w miejscowości Mrozy.

Gmina Kałuszyn graniczy z gminami:

- od północy: Grębków, Wierzbno, Dobre;
- od zachodu: Jakubów;
- od południa: Mrozy, Cegłów;
- od wschodu: Kotuń.

W skład Gminy wchodzi miasto Kałuszyn i 28 sołectw: Abramy, Budy Przytockie, Chrościce, Falbogi, Garczyn Duży, Garczyn Mały, Gołębiówka, Kazimierzów, Kluki, Leonów, Marianka, Milew, Mroczyki, Nowe Groszki, Olszewice, Patok, Piotrowina, Przytoka, Ryczołek, Stare Groszki, Sinołęka, Szembory, Szymony, Wąsy, Wity, Wólka Kałuska, Zimnowoda, Żebrówka.

Obszar miasta i gminy obejmuje 9.441 ha, w tym: miasto zajmuje powierzchnię 1.230 ha, zaś gmina 8.211 ha.

Gmina Kałuszyn liczy 6.158 mieszkańców¹, z czego mieszkańcy miasta stanowią 48% tej liczby, zaś mieszkańcy terenów wiejskich 52%. Gęstość zaludnienia na wsi nie przekracza 39 os/km², w mieście – 236 os/km² (średnia dla całej gminy: 65 os/km²).

2. Historia

Najstarsze znaleziska archeologiczne w gminie Kałuszyn pochodzą z trzeciego wieku przed naszą erą. Od czasów średniowiecza tereny wchodziły w skład Ziemi Liwskiej. Dzięki staraniom możnego rodu Opackich, w 1718 roku Kałuszyn otrzymał prawa miejskie. Właścicielami miejscowości byli kolejno: Kałuscy, Orzeccy, Opaccy, Rudzińscy, Różanieccy i Zamoyscy. Ostatnim dziedzicem Kałuszyna był Aleksander Wątróbski.

Miasto ma bogatą przeszłość historyczną, z którą można zapoznać się na stronach internetowych Urzędu Miasta www.kaluszyn.pl. Spośród znaczących wydarzeń historycznych najważniejsze znaczenie dla dzisiejszego kształtu miasta miały następujące fakty:

- w czasie kampanii napoleońskiej Kałuszyn uległ istotnym zniszczeniom;
- podczas powstania listopadowego trzykrotnie doszło do walk w mieście;
- Kałuszynianie brali również czynny udział w powstaniu styczniowym;
- w czasie kampanii wrześniowej 1939 roku miasto zostało prawie doszczętnie zniszczone i spalone.

Po wojnie w 1946 roku Kałuszyn liczył jedynie 2.554 mieszkańców, 70% przedwojennych mieszkańców – Żydów uległo eksterminacji.

Najbardziej dynamiczny rozwój gospodarczy Kałuszyna datuje się na okres od początku XIX wieku do wybuchu II wojny światowej. W Kałuszynie funkcjonowało wówczas wiele zakładów rzemieślniczych i handlowych, których właścicielami byli przede wszystkim Żydzi.

W okresie powojennym Miasto rozwijało się bardzo powoli i pozostawało w cieniu powiatowego Mińska Mazowieckiego. Od roku 1975 Gmina Kałuszyn weszła do nowoutworzonego Województwa Siedleckiego. Po reformie administracyjnej 1999 roku gmina Kałuszyn weszła w skład Powiatu Mińskiego i Województwa Mazowieckiego.

3. Środowisko przyrodnicze

Gmina Kałuszyn położona jest w dorzeczu Bugu, na pograniczu Kotliny Warszawskiej na zachodzie i Wysoczyzny Siedleckiej na wschodzie. Mazowsze stanowi kotlinę, która na wschód od Wisły podnosi się łagodnie osiągając pod Kałuszynem 223 m. Ta wyniosłość terenu silnie rozcięta przez erozje cieków wodnych nazywana jest „guzem kałuszyńskim”. Ze względu na to, że początek bierze tu kilka rzek płynących do Wisły i Bugu, nazywana jest również „kałuszyńskim węzłem wodnym”.

W pobliżu miejscowości Chrościce i Wólka Kałuska przepływa rzeka Rządza, w pobliżu

¹ Źródło danych statystycznych: Bank Danych Regionalnych GUS za 2006 r. (www.stat.gov.pl/bdr/dane)

miejsowości Olszewice i Szymony przepływa rzeka Witkówka, zaś w pobliżu miejscowości Mroczi, Milew i Sinołęka przepływa rzeka Gawroniec.

Gleby na terenie Gminy są słabo urodzajne – V i VI klasy: bielcowe, szczyrki i gleby piaszczyste. Lasy i grunty leśne zajmują 23,3% powierzchni Gminy, w części południowej należą do Mińskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.

Na terenie gminy Kałuszyn występuje 5 pomników przyrody i jeden użytek ekologiczny. Pomnikami przyrody ustanowiono 4 drzewa oraz 3 głazy narzutowe. Drzewa uznane za pomniki przyrody to:

- lipa drobnolistna zlokalizowana na terenie probostwa Parafii Rzymsko-Katolickiej w Kałuszynie;
- lipa drobnolistna „Renata” znajdująca się w parku podworskim w Sinołęce,
- dwa dęby w miejscowości Leonów.

Głazy narzutowe uznane za pomniki przyrody znajdują się na gruntach wsi Garczyn Duży, są to:

- średnioziarnisty granit różowy;
- drobnoziarnisty granit różowy;
- gnejs szary.

Użytek ekologiczny „Sosny Olszewickie” został zatwierdzony w 2001r. Stanowi on starodrzew sosnowy w wieku ok. 300 lat. Użytek zajmuje obszar o powierzchni 0,22 ha. Stanowi unikatowe stanowisko sosny zwyczajnej o zachowanym naturalnym pokroju korony.

Na terenie Gminy znajduje się fragment rezerwatu Przełom Witówki, który zajmuje obszar łącznie 92,11 ha, z czego 6,25 ha w gminie Kałuszyn. Pozostała część rezerwatu znajduje się w obrębie gminy Mrozy. Na obszarze rezerwatu 88,14 ha zajmują lasy, 1,53 ha bagna, 0,9 ha bagna i pastwiska. Wzdłuż rzeki Witówki ciągnie się ols porzeczkowy, z dużym udziałem chronionej porzeczki czarnej. W kompleksie z olsem występują łągi: łąg przystrumykowy, łąg wiązowo-jesionowy oraz łąg lipowo-grabowy i bór mieszany. Na terenie rezerwatu znajdują się także szuwary turzycy błotnej i zespół sitowia leśnego.

Działalność gospodarcza prowadzona w gminie, głównie handlowo-usługowa oraz rolnicza, nie ma istotnego wpływu na zanieczyszczenie środowiska.

Mała ilość obszarów cennych pod względem środowiskowym niekorzystnie wpływa na atrakcyjność przyrodniczą Gminy

4. Turystyka

Mała ilość obszarów o atrakcyjnych walorach przyrodniczo-krajobrazowych oraz znikoma ilość zabytków dziedzictwa kulturowego wpływają na to, że turystyka i rekreacja w Gminie jest bardzo słabo rozwinięta. Na terenie gminy Kałuszyn brak jest szlaków turystycznych i rowerowych oraz odpowiednio zorganizowanych ośrodków turystyki i rekreacji. W Gminie znajdują się jedynie trzy obiekty bazy noclegowej ze 143 miejscami noclegowymi.

Niewątpliwym atutem Kałuszyna, który może ułatwić pełnienie funkcji rekreacyjnej i turystycznej, jest jego dogodne położenie przy drodze krajowej nr 2. Stworzenie regionalnego produktu turystycznego uwzględniającego potrzeby rekreacyjno-wypoczynkowe podróżujących przez Kałuszyn korzystnie wpłynęłoby na jego społeczno-ekonomiczny rozwój.

Szansą dla rozwoju Gminy może być wykorzystanie interesujących pod względem przyrodniczym miejsc na budownictwo letniskowe i agroturystykę – dotyczy to przede wszystkim wsi Gołębiówka, Groszki, Żebrówka i Wólka Kałuska, które znajdują się w pobliżu kompleksu leśnego oraz otoczenia dworku w Sinołęce.

Turystyka w Gminie jest słabo rozwinięta, ale korzystne położenie komunikacyjne stanowi szansę dla jej rozwoju.

5. Zagospodarowanie przestrzenne

5.1. Drogi

Na terenie administracji miasta i gminy Kałuszyn znajdują się następujące kategorie dróg publicznych :

- droga krajowa nr 2 długości 13,74 km zarządzana przez Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad w Warszawie,
- droga wojewódzka nr 697 długości 0,55 km zarządzana przez Mazowiecki Zarząd Dróg Wojewódzkich z siedzibą w Węgrowie,
- drogi powiatowe zamiejskie długości 36,48 km zarządzane przez Zarząd Dróg Powiatowych w Mińsku Maz.,
- drogi powiatowe miejskie długości 14, 91 km i drogi gminne miejskie i zamiejskie o łącznej długości 72,32 km zarządzane przez Burmistrza Kałuszyna.

Spośród wymienionych dróg publicznych droga krajowa oraz wojewódzka posiada nawierzchnię bitumiczną na całym odcinku przebiegającym przez teren gminy Kałuszyn.

Wśród ok. 36,48 km dróg powiatowych zamiejskich ok. 32,82 km posiada nawierzchnię bitumiczną, ok. 1,95 km posiada nawierzchnię żwirową, a ok. 1,71 km posiada nawierzchnię brukowcową.

Wszystkie drogi powiatowe w Mieście posiadają nawierzchnię bitumiczną.

Z 62,74 km dróg gminnych zamiejskich nawierzchnię bitumiczną posiada 6,7 km, nawierzchnię tłuczniową 0,8 km, natomiast nawierzchnię brukowcową 3,8 km dróg. Pozostałe drogi gminne zamiejskie posiadają nawierzchnię żwirową lub gruntową.

Stan nawierzchni dróg gminnych jest zły, szczególnie na obszarach atrakcyjnych pod kątem spędzania wolnego czasu i wypoczynku, zarówno dla mieszkańców gminy, jak i osób z innych ośrodków miejskich.

Stan techniczny dróg, a tym samym dostępność komunikacyjna poszczególnych obszarów gminy, ma istotny wpływ na poziom życia mieszkańców. Drogi to także ważny atut podnoszący atrakcyjność terenów przeznaczonych do lokowania inwestycji, wpływający na rozwój gospodarczy gminy i całego regionu. W związku z powyższym poprawę dostępności komunikacyjnej Gminy uznano jako cel priorytetowy w latach 2008 –2015.

Stan dróg gminnych jest w złym stanie i wymaga modernizacji

5.2. Stacje uzdatniania wody i sieć wodociągowa

Na terenie gminy Kałuszyn funkcjonują trzy stacje uzdatniania wody:

- w miejscowości Garczyn Duży – największa stacja o wydajności 1587 m³ na dobę, (współwłasność ½ z Gminą Jakubów),
- w mieście Kałuszyn – stacja o wydajności 1056 m³ na dobę,
- w miejscowości Sinołęka – stacja o wydajności 55 m³ na dobę.

Do sieci wodociągowej o długości 91 km, podłączonych jest prawie 100% mieszkańców. Dostępu do wody z ujęć zbiorowych nie posiadają jedynie mieszkańcy rozproszonych zabudowań, szczególnie we wsi Marysin.

Na terenie Miasta istnieją 52 hydranty p. pożarowe, a na terenach wiejskich jest ich 166.

W granicach administracyjnych Miasta funkcjonuje 16 zdrojów ulicznych.

**Gmina jest wyposażona w sieć wodociągową obsługującą niemal wszystkich mieszkańców
Dalsza rozbudowa sieci będzie następować wraz z rozwojem zasiedlenia terenów Gminy**

5.3. Oczyszczalnia ścieków i sieć kanalizacyjna

W 2001 roku oddano do użytku biologiczno-mechaniczną oczyszczalnię ścieków w Kałuszynie o wydajności początkowej 250 m³ na dobę, z możliwością zwiększenia wydajności do ponad 1000 m³ na dobę. Wraz z oczyszczalnią oddano do użytku 3,2 km sieci kanalizacyjnej, zrealizowanej w ramach I etap przedsięwzięcia budowy kanalizacji. Od tego czasu sieć była systematycznie rozbudowywana. Na koniec 2006 roku Kałuszyn długość wybudowanej kanalizacji wynosiła 16,6 km i podłączono do niej 702 nieruchomości. Obecnie oczyszczalnia obsługuje

90% mieszkańców Miasta. Dzięki zakończeniu tej inwestycji wzrosła atrakcyjność pobytowa i inwestycyjna Kałuszyna.

Zgodnie z posiadanymi przez Gminę dokumentami: „Koncepcja projektowo-przestrzenna kanalizacji sanitarnej w gminie Kałuszyn” oraz „Program sanityzacji Gminy Kałuszyn przy wykorzystaniu oczyszczalni przydomowych (projekt)”, w najbliższych latach sieć kanalizacyjna wraz z przykanalikami wybudowana zostanie w sołectwach Patok i Olszewice, Ryczołek, Leonów, Przytoka, Kazimierzów, Żebrówka, Kluki, Zimnowoda, Chrościce, Szembory, Abramy, Wity, Garczyn Duży, następnie Sinołęka, Nowe Groszki, Stare Groszki, Wąsy, Falbogi, Mroczyki, Milew, Gołębiówka. Natomiast tam, gdzie ze względów techniczno-ekonomicznych budowa sieci kanalizacji jest nieopłacalna, gospodarka ściekowa zostanie rozwiązana poprzez budowę przydomowych oczyszczalni ścieków. Dotyczy to miejscowości: Piotrowina, Marysin, Budy Przytockie, Marianka, Milew, Gołębiówka, Górki, Sinołęka, Przytoka, Wólka Kałuska, Szymony, Garczyn Mały, Garczyn Duży, Olszewice.

Miasto Kałuszyn jest skanalizowane, a jedynie tereny wiejskie Gminy nie posiadają kompletnej sieci kanalizacji

5.4. Gospodarka odpadami

Gmina Kałuszyn nie posiada zakładu utylizacji odpadów stałych ani wysypiska śmieci. Zbiórkę odpadów stałych na terenie Gminy prowadzą od lat wyspecjalizowane firmy zewnętrzne. Obecnie jest nią firma “BŁYSK” sp. z o.o. z Otwocka, która zawarła z właścicielami gospodarstw domowych umowy i zgodnie z nimi systematycznie odbiera odpady. Koszty wywozu nieczystości stałych ponoszą właściciele gospodarstw domowych za faktycznie odebrane śmieci. Firma we własnym zakresie unieszkodliwia odpady.

Uchwalony przez Radę Miejską 14 grudnia 2004 roku „Gminny plan gospodarki odpadami dla gminy Kałuszyn” określa główne zasady i kierunki gospodarki odpadami do, których należą:

- segregacja odpadów, w tym niebezpiecznych,
- recykling odpadów,
- likwidacja „dzikich” wysypisk śmieci,
- odbieranie odpadów wielkogabarytowych i niebezpiecznych,
- kompostowanie odpadów

Gmina nie posiada własnej wyspecjalizowanej służby zajmującej się gospodarką odpadami przez co uzależniona jest od firm zewnętrznych zajmujących się wywozem śmieci

5.5. Sieć energetyczna

Istniejąca na terenie gminy Kałuszyn sieć energetyczna stanowi własność Zakładu Energetycznego. Jej stan techniczny jest zróżnicowany. Najlepsza sytuacja jest we wsiach: Budy Przytockie, Falbogi, Mrocзки, Nowe Groszki, Piotrowina, Stare Groszki. W pozostałych wsiach i mieście sieć kwalifikuje się do modernizacji.

Na terenie gminy Kałuszyn zainstalowane są 833 lampy oświetlenia drogowego, w tym: 372 w mieście i 461 we wsiach. W 2003 roku wymieniono wszystkie lampy rtęciowe na sodowe.

**Stan techniczny sieci energetycznej jest zróżnicowany
W najbliższych latach sieć energetyczna powinna zostać częściowo zmodernizowana**

5.6 Sieć ciepłownicza

Zaopatrzenie w ciepło odbywa się poprzez system kotłowni przydomowych i lokalnych zakładowych. Gmina jest właścicielem 2 kotłowni o łącznej mocy 0,700 MW zasilanej paliwem tradycyjnym. Ciepłem wytworzonym w tym źródle ogrzewane są budynki placówek oświatowych, budynek Urzędu Miejskiego, biblioteka, Przychodnia Zdrowia oraz budynki mieszkalne wielorodzinne. Kotłownie te mają negatywny wpływ na stan środowiska naturalnego, emitując do atmosfery szkodliwe substancje. W najbliższych latach planuje się modernizację tych kotłowni i przystosowanie ich do bardziej przyjaznego środowiska paliwa np. biomasy.

Stare kotłownie, zasilające niewielką sieć ciepłowniczą na terenie Miasta, wymagają modernizacji, uwzględniającej konieczność redukcji emitowanych zanieczyszczeń

5.7 Sieć gazowa

Brak jest sieci gazowej w Gminie i w najbliższych latach nie przewiduje się jej budowy

5.8. Rolnictwo

Warunki rozwoju rolnictwa w gminie Kałuszyn są niekorzystne. Na jej terenie w ogóle nie występują gleby klasy I i II, zaś ok. połowę użytków rolnych stanowią gleby klas V i VI.

Najśłabsze bonitacyjnie gleby znajdują się w Wólce Kałuskiej, Gołębiówce, Ryczołku, Mariance, Klukach i Chrościcach, zaś najlepsze występują we wsiach : Sinołęka, Zimnowoda, Garczyn Duży, Garczyn Mały i Patok.

Niekorzystna jest również struktura agrarna. Gospodarstw rolnych powyżej 25 ha jest kilka,

dominują gospodarstwa małe. Ponad połowa to gospodarstwa do 5 ha. Średnia powierzchnia gospodarstwa rolnego w gminie wynosi 6,15 ha².

W strukturze użytków rolnych, stanowiących ponad 63% powierzchni Gminy, dominują grunty rolne (tabela nr 1). Poważnym problemem jest jednak zwiększająca się powierzchnia gruntów rolnych nieuprawianych. Obecnie odłogi stanowią już ok. 26% gruntów rolnych.

Tabela nr 1

<i>Wyszczególnienie</i>	<i>Powierzchnia</i>	
	ha	%
Użytki rolne	6004,84	100,0
W tym: grunty orne	4315,46	71,87
Łąki	1281,62	21,34
pastwiska	334,82	5,58
sady	72,94	1,21

Większość gospodarstw rolnych prowadzi zarówno produkcję roślinną jak i zwierzęcą. Specjalizacja ma miejsce tylko w przypadku działów specjalnych (drobiarstwo, produkcja szklarniowa) i gospodarstw sadowniczych. Około 20 gospodarstw specjalizuje się w hodowli bydła mlecznego i produkcji mleka.

Zmechanizowanie produkcji można określić jako przeciętne. Ok. 50% gospodarstw posiada ciągniki, ale często są one w złym stanie technicznym. Brak jest zainteresowania zakupem nowego sprzętu przez rolników. Zauważalna jest tendencja do odchodzenia z pracy w gospodarstwach rolnych i poszukiwania innych źródeł dochodu.

Wraz z przystąpieniem Polski do Unii Europejskiej powstały nowe możliwości wsparcia finansowego gospodarstw rolnych. Do najczęściej wykorzystywanych instrumentów pomocowych na terenie Gminy należą:

- płatności obszarowe,
- wsparcie działalności na obszarach o niekorzystnych obszarach gospodarowania,
- pomoc finansowa na zalesienie gruntów rolnych.

Na terenie gminy funkcjonuje 1 gospodarstwo agroturystyczne.

Rolnictwo w Gminie jest nisko rozwinięte – w większości niewyspecjalizowane, niewystarczająco zmechanizowane i o małej koncentracji powierzchniowej.

5.9. Własność gruntów i budynków

Struktura własności gruntów i budynków jest typowa dla średniej wielkości gmin miejsko-

²Raport "Podstawowe informacje ze spisów powszechnych" GUS, 2003

wiejskich. Grunty w granicach administracyjnych Gminy w znakomitej przewadze (w ponad 80%) są własnością prywatną.

Własność gruntów na terenie Gminy przedstawia poniższa tabela:

Tabela nr 2

<i>Własność gruntów</i>	<i>Gmina (w ha)</i>	<i>Miasto (w ha)</i>
Grunty Skarbu Państwa – ogółem	1063	122
w tym :		
- przekazane w użytkowanie wieczyste	299	3
- nie przekazane w użytkowanie wieczyste	764	119
Grunty gminne – ogółem,	149	69
w tym :		
- przekazane w użytkowanie wieczyste	-	9
- nie przekazane w użytkowanie wieczyste	149	60
Grunty osób fizycznych – ogółem	6957	979
w tym :		
- wchodzące w skład gospodarstw rolnych	6648	869
- nie wchodzące w skład gospodarstw rolnych	309	110
Grunty spółdzielni	10	2
Grunty kościołów i związków wyznaniowych	-	10
Grunty wspólnot	9	45
Grunty powiatów nie przekazane w użytkowanie	1	-
Grunty spółek prawa handlowego	2	4
Grunty partii politycznych i stowarzyszeń	1	-
Grunty spółek Skarbu Państwa, przedsiębiorstw państw. i innych państw. osób prawnych	18	-
Inne grunty	3	-
Razem grunty	8213	1231
Powierzchnia wyrównawcza	10	-2
Ogółem powierzchnia	8223	1229

Na terenie miasta i w sołectwach istnieje 1405 budynków mieszkalnych, w tym stanowiące własność:

- osób fizycznych – 338 budynków, tj. 95,23%
- Gminy – 26 budynków, tj. 1,85%
- wspólnot – 32 budynki, tj. 2,28%
- Skarbu Państwa – 4 budynki, tj. 0,28%
- pozostałych podmiotów – 5 budynków, tj. 0,36%

Szczegółowe informacje na temat gminnego zasobu budynków komunalnych przedstawione zostały w rozdz. 5.11

5.10. Obiekty dziedzictwa kulturowego

Na terenie gminy Kałuszyn znajdują się ciekawe obiekty dziedzictwa kulturowego. Są to:
w mieście Kałuszyn

1. Kościół parafialny p.w. Wniebowzięcia NMP, murowany, 1889 – 1893 r., arch. Józef Pius Dziekoński
2. Plebania przy kościele parafialnym, murowana, 1837 r.
3. Ratusz, murowany, I ćw. XIX wieku, przebudowany w 1934 r.
4. Poczta, murowana, I ćw. XIX wieku.

w gminie Kałuszyn

1. Zespół dworski w Gołębiówce
 - dwór, murowany, 1923 – 1927 r.
 - stajnia, murowana, ok. 1922 r.
 - obora, murowana, ok. 1913 r.
 - spichlerz, murowana i częściowo kamienna, ok. 1909 r.
 - stodoła, murowana i częściowo drewniana, ok. 1925 r.
 - park dworski, początek XX wieku
2. Zespół dworski w Sinołęce
 - dwór I, drewniany, początek XIX wieku
 - dwór II, murowany, 1912 r.
 - kaplica, drewniana, XVII-XVIII wiek
 - spichlerz, drewniany, koniec XVIII wieku
 - park dworski, I połowa XIX wieku
3. Kaplica przydrożna w Milewie, drewniana, I ćw. XIX wieku
4. Cmentarzysko ciałopalne kultury grobów koszowych z okresu lateńskiego w Zimnowodzie.

Wszystkie wymienione wyżej obiekty wpisane są do rejestru zabytków i jakiegokolwiek prace przy nich wymagają uzyskania zezwolenia Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

Na terenie miasta i gminy znajdują się również obiekty będące w ewidencji Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. Na terenie wiejskim są to domy drewniane wybudowane na początku XX wieku, zaś w Mieście przeważnie domy murowane wybudowane w tym samym okresie. Dodatkowo w Mieście znajdują się: wikałówka, strażnica, była elektrownia i garbarnia. Wszelkie prace przy tych obiektach wymagają opinii Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

Zabytki dziedzictwa kulturowego na terenie Gminy nie są jej atutem – ich liczba jest niewielka, a atrakcyjność mała. W związku z powyższym Gmina powinna je otaczać staranną opieką i maksymalnie wykorzystać wszystkie możliwości wyeksponowania ich w celu poprawy wizerunku zewnętrznego.

Gmina nie posiada zabytków o charakterze ponadregionalnym, a ofertę pobytową / turystyczną powinna oprzeć na istniejących lokalnych obiektach dziedzictwa kulturowego lub wypracować alternatywną ofertę.

5.11. Mieszkalnictwo

Na terenie miasta i gminy Kałuszyn występuje budownictwo mieszkaniowe jednorodzinne i wielorodzinne, Dominującą formą zabudowy jest budownictwo jednorodzinne.

W gminie Kałuszyn na koniec 2006 roku znajdowało się 2238 mieszkań, w tym w mieście 1032 i na wsi 1206 o łącznej powierzchni użytkowej 147.671 m². Strukturę własnościową posiadanych mieszkań przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 3

<i>Wyszczególnienie</i>	<i>Ilość mieszkań</i>	<i>Powierzchnia mieszkań(w m²)</i>
Zasoby komunalne	125	4.935
Zasoby spółdzielni mieszkaniowych	90	4.078
Zakłady pracy	15	755
Zasoby osób fizycznych	2004	137.523
Inne podmioty	4	380
OGÓLEM	2238	147.671

Gmina Kałuszyn jest właścicielem 26 budynków komunalnych, w których znajduje się 125 mieszkań. Większość z nich wybudowano przed II wojną światową, a najnowszy budynek ma 14 lat. Jest to 15-rodzinny budynek mieszkalny wybudowany w Kałuszynie. Ze względu na wiek komunalnego zasobu mieszkaniowego, wieloletnie zaległości remontowe oraz brak możliwości partycypowania lokatorów w kosztach ich utrzymania, budynki te są w złym stanie technicznym. Większość z nich wymaga kapitalnego remontu, a niektóre kwalifikują się do rozbiórki.

Na terenie Gminy funkcjonują 3 spółdzielnie mieszkaniowe: w Sinołęczu, Kałuszynie i Spółdzielnia Mieszkaniowa "Przełom" z Mińska Mazowieckiego oraz 1 wspólnota mieszkaniowa w Gołębiewce.

Ujemny przyrost naturalny w Gminie znajduje swoje odzwierciedlenie w trendach rozwoju mieszkalnictwa – budownictwo mieszkaniowe nie jest motorem rozwoju Kałuszyna.

**W Gminie dominuje prywatne budownictwo jednorodzinne.
Istniejące w Kałuszynie budownictwo komunalne wymaga znacznego wsparcia ze względu na zły stan techniczny i rosnące potrzeby grup wymagających pomocy**

5.12. Identyfikacja problemów

- Zły stan techniczny dróg gminnych.
- Brak odpowiedniej sieci dróg lokalnych i osiedlowych przejmujących ruch lokalny z drogi krajowej.
- Brak sieci kanalizacyjnej na terenach wiejskich.
- Niewystarczający poziom świadomości ekologicznej mieszkańców Gminy.
- Przystarzałe, zatrzymujące środowisko kotłownie na paliwa tradycyjne.

- Rozdrobniona struktura agrarna.
- Słaba mechanizacja gospodarstw rolnych.
- Mała atrakcyjność Gminy pod względem posiadanych obiektów dziedzictwa kulturowego.
- Zły stan techniczny mienia komunalnego, w tym szczególnie budynków mieszkalnych.
- Brak sieci gazowej.

6. Gospodarka

6.1. Pracodawcy i struktura podstawowych branż

Struktura podmiotów gospodarczych działających na terenie gminy Kałuszyn uległa znacznym zmianom po roku 1989. Nastąpił wzrost aktywności ekonomicznej społeczeństwa, który znalazł odzwierciedlenie głównie w strukturze własnościowej podmiotów gospodarki narodowej – obecnie w strukturze tej przeważa własność prywatna (ponad 90%). W rejestrze REGON na terenie Gminy zarejestrowanych jest 460 podmiotów gospodarczych. Podział podmiotów wg miejsc funkcjonowania oraz sektorów własnościowych przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 4

<i>Wyszczególnienie</i>	<i>Miasto Kałuszyn</i>	<i>Kałuszyn obszar wiejski</i>	<i>Gmina Kałuszyn</i>
Sektor publiczny	11	2	13
Sektor prywatny	286	161	447
OGÓŁEM	297	163	460

Największa ilość podmiotów gospodarczych tj. 394 prowadzi działalność w oparciu o wpis do ewidencji działalności gospodarczej.

Do średnich przedsiębiorstw działających na terenie gminy należą:

- Zakład Chemiczny “Libella” w Kałuszynie - produkcja środków czystości
- PHU “POSTi” w Kałuszynie - pakowanie herbaty i kawy
- PHU “ANGO” w Chrościcach - dystrybucja i handel artykułami spożywczymi
- Przedsiębiorstwo “Myrra – Seen” w Kałuszynie – produkcja akumulatorów

Do małych przedsiębiorstw i zakładów usługowo-handlowych działających na terenie Gminy należą:

- Światło System “Plexiform” w Szymonach - produkcja lamp i opraw oświetleniowych
- Zakład w Wólce Kałuskiej – ocynkownia blach
- Supersam “EDHAN” w Kałuszynie – sklep spożywczo-gospodarczo-chemiczny
- Sklep “TOPAZ” w Kałuszynie – branża spożywczo-gospodarczo-chemiczna
- Zakład Usługowy “EMA” w Kałuszynie – szycie
- Firma “TEXPOL” w Marysinie – skup odzieży odpadowej, produkcja czyściwa

Poza sektorem małych i średnich przedsiębiorstw, w mieście funkcjonują jednostki sfery budżetowej: Urząd Miejski, placówki oświatowe, służby zdrowia, kultury (Dom Kultury, Biblioteka Publiczna), Ośrodek Pomocy Społecznej, zakłady budżetowe gminy: Zakład Gospodarki Komunalnej i Przedszkole Miejskie oraz jednostki sfery obsługi ludności: banki, poczta, stacje benzynowe oraz gazowe, hotele, zakłady gastronomiczne oraz ok. 30 placówek handlowych, z czego większość z branży spożywczej.

Analiza ilości, wielkości oraz charakterystyka podmiotów gospodarczych wskazuje, że gospodarka Gminy opiera się na tradycyjnych gałęziach, z dominacją handlu i usług.

W celu uatrakcyjnienia Kałuszyna pod względem społeczno-gospodarczym Gmina w najbliższych latach zamierza podjąć szereg działań ukierunkowanych na stworzenie konkurencyjnych warunków do lokowania na jej terenie nowych przedsięwzięć inwestycyjnych:

- ułatwienia w procedurach prowadzenia działalności na terenie Gminy, szczególnie dla nowych przedsiębiorców wprowadzających innowacyjne technologie,
- pomoc przy uzyskiwaniu kredytów, pożyczek i środków pomocowych,
- pomoc przy wyszukiwaniu odpowiednich pracowników,
- zapewnienie odpowiednich terenów inwestycyjnych o dobrym uzbrojeniu technicznym,
- upowszechnienie dostępu do internetu.

Szansą rozwojową Kałuszyna jest stworzenie korzystnej i przyjaznej dla przedsiębiorców oferty inwestycyjnej

6.2. Struktura zatrudnienia w poszczególnych sektorach

Wśród zarejestrowanych w Gminie w “Ewidencji działalności gospodarczej” podmiotów prowadzących działalność gospodarczą przeważają małe, rodzinne firmy dające zatrudnienie członkom rodziny. Ponad połowa zarejestrowanych podmiotów zajmuje się: handlem i naprawami – 51,9% , przetwórstwem przemysłowym – 11,6%, budownictwem – 10,8%, transportem – 6,7%.

Obecnie struktura branżowa prowadzonych działalności gospodarczych uwidacznia znaczącą przewagę handlu i usług (łącznie ok. 80%) nad produkcją (ok. 12%) i rolnictwem (4,5%).

Z pracy najemnej utrzymuje się 41,6% mieszkańców Gminy, z pracy na własny rachunek 7,6% mieszkańców, z pracy we własnych gospodarstwach rolnych 16,8% mieszkańców Gminy, zaś z pozostałych źródeł (głównie emerytury i renty) 34,0% mieszkańców Gminy.

Struktura zatrudnienia jest związana z poziomem i charakterem gospodarki w Gminie. Praktycznie brak jest zatrudnionych w nowoczesnych, innowacyjnych branżach. Przeważają zatrudnieni w małych firmach, w handlu i usługach co wskazuje na pomocniczy charakter Kałuszyna.

Struktura zatrudnienia związana jest z ekstensywnym charakterem gospodarki Gminy**6.3. Identyfikacja problemów**

- Małe zainteresowanie przedsiębiorców inwestowaniem na terenie Gminy.
- Gospodarka oparta na tradycyjnych gałęziach – brak przedsiębiorstw o charakterze innowacyjnym.
- Niski wskaźnik przyrostu podmiotów gospodarczych.

7. Sfera społeczna**7.1. Wielkość populacji i jej wiek**

Gmina Kałuszyn liczy 6.158 mieszkańców, z czego na terenie Miasta mieszka 2.927 osób, a na wsi 3.231. Wielkość populacji ulega w ostatnich latach zmniejszeniu co jest wynikiem ujemnego przyrostu naturalnego oraz migracji zagranicznych i krajowych, do większych i atrakcyjniejszych miast w poszukiwaniu lepszych społeczno-ekonomicznych warunków życia. Zmianę liczby ludności w latach 2002-2006 przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 4

<i>Wyszczególnienie</i>	<i>Liczba ludności</i>				
	2002	2003	2004	2005	2006
Lata	2002	2003	2004	2005	2006
Miasto	2929	2931	2933	2943	2927
Teren wiejski	3414	3392	3328	3323	3231
Ogółem	6343	6323	6261	6266	6158

W Gminie jest nieznacznie więcej kobiet – 3 101, niż mężczyzn – 3057.

Analiza populacji pod względem struktury wiekowej wypada dość korzystnie. Dzieci, młodzież i osoby do 24 roku życia stanowią 35,91% ogółu ludności w gminie, osoby w wieku 25-39 lat stanowią 19,39% ogółu ludności, osoby w wieku 40-59 lat stanowią 26,09% ogółu ludności, zaś osoby od 60 roku życia i więcej to 18,61% liczby ludności w Gminie.

W Gminie następuje spadek liczby ludności, natomiast w strukturze wiekowej dominują osoby młode

7.2. Poziom wykształcenia i jego specyfika

Ludność według poziomu wykształcenia w wieku 13 lat i więcej przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela nr 5

<i>Poziom wykształcenia</i>	<i>Ilość osób, w tym :</i>	<i>Kobiety</i>	<i>Mężczyźni</i>
Wyższe	191 (3,69%)	127	64
Policealne	148 (2,86%)	114	34
Średnie	1007 (19,45%)	572	435
Zasadnicze zawodowe	1354 (26,15%)	523	831
Podstawowe ukończone	1964 (37,93%)	976	988
Podstawowe nie ukończone i bez wykształcenia	476 (9,19%)	276	200
Nieustalone	38 (0,73%)	17	21
Ogółem	5178 (100%)	2605	2573

Źródło: opracowanie własne Urzędu Gminy za 2005 rok

Wyższe wykształcenie posiada najwięcej osób w przedziałach wiekowych : 20-29 lat – 76 osób tj. 39,80%, 30-39 lat – 39 osób tj. 20,42%, 40-49 lat – 33 osoby tj. 17,28%, 50-59 lat – 29 osób tj. 15,18%.

Policealne wykształcenie posiada najwięcej osób w przedziałach wiekowych: 40-49 lat – 48 osób tj. 32,43%, 20-29 lat – 39 osób tj. 26,35%, 30-39 lat – 36 osób tj. 24,32%.

Średnie wykształcenie posiada najwięcej osób w przedziałach wiekowych : 20-29 lat – 354 osoby tj. 35,15%, 40-49 lat – 212 osób tj. 21,05%, 30-39 lat – 207 osób tj. 20,56%.

Najwięcej osób bez wykształcenia to ludzie starsi, w wieku 65 lat i więcej – 69,75%.

Liczba mieszkańców posiadających wykształcenie wyższe, a nawet średnie jest niewielka i daleko odbiega od statystyk dotyczących innych podobnych Gmin w województwie mazowieckim. Sytuacja ta jest związana w dużej mierze ze strukturą gospodarki, która jest oparta na handlu i usługach, w której nie znajdują miejsc pracy ludzie wysoko wykształceni.

Większość mieszkańców Gminy posiada niskie wykształcenie

6.3. Wielkość populacji w wieku produkcyjnym

Ludność w wieku produkcyjnym to mężczyźni w wieku 18 – 64 lata, a kobiety w wieku 18 – 59 lata. Udział poszczególnych grup wg płci, pod względem przydatności zawodowej przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 6

<i>Wyszczególnienie</i>	<i>Ludność w wieku przedprodukcyjnym</i>	<i>Ludność w wieku produkcyjnym</i>	<i>Ludność w wieku poprodukcyjnym</i>
Mężczyźni	713	2.032	332
Kobiety	676	1.706	700
Ogółem	1.389	3.738	1.032

W Gminie 60,7% ludności jest w wieku produkcyjnym. Wskaźnik ludności w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym wynosi 64,8. Należy zaznaczyć, że ta korzystna struktura nie oznacza, że populacja osób w wieku produkcyjnym jest zaangażowana zawodowo w Gminie: wiele osób pracuje w Mińsku Mazowieckim i w Warszawie, a znaczna część pozostaje bezrobotnymi.

Duży udział osób w wieku produkcyjnym w populacji Gminy stanowi jej potencjał dla rozwoju gospodarczego

7.4. Rynek pracy

W trakcie zmian społeczno-gospodarczych jakie nastąpiły po 1989 roku zmianie uległ lokalny rynek pracy. Zlikwidowano kilka znaczących na terenie Gminy jednostek gospodarczych, tj. między innymi Gminną Spółdzielnię "Samopomoc Chłopska", garbarnię, Spółdzielnię Kółek Rolniczych oraz Wielobranżową Spółdzielnię Inwalidów. Powstało wiele nowych podmiotów gospodarczych, głównie jednak jednoosobowych firm działających na zasadzie wpisu do gminnej ewidencji działalności gospodarczej.

Obecnie na terenie gminy Kałuszyn znaczącymi zakładami pracy które posiadają ponad 100 miejsc pracy są: PHW "POSTP", Zakład Chemiczny "Libella", PHU "ANGO". Po około 100 osób zatrudniają: "Myrra Seen", PLEXIFORM oraz łącznie placówki oświatowe w Gminie. Szacuje się, że w miejscowych zakładach pracy zatrudnionych jest ok. 800 osób. Poza teren Gminy dojeżdża do pracy ok. 400 osób. Duży rynek pracy to gospodarstwa rolne zatrudniające właścicieli i ich rodziny – ok. 1100 osób.

W Gminie brak jest większego zainteresowania tworzeniem nowych branż przez nowe podmioty gospodarcze. Pomimo korzystnej koniunktury gospodarczej w kraju ożywienie w zakresie lokalnego rynku pracy postępuje zbyt wolno i dotyczy jedynie stopniowego zwiększania produkcji i usług w istniejących firmach.

Rynek pracy jest słabo rozwinięty, co jest wynikiem ogólnej sytuacji ekonomicznej Gminy

7.5. Bezrobocie

Bezrobocie w gminie Kałuszyn jest stosunkowo niskie. Stopa bezrobocia w Gminie w 2006 roku była zdecydowanie niższa od stopy wyliczanej dla całego kraju (14,9%), województwa mazowieckiego (11,9%) i powiatu mińskiego.

Tabela nr 7

<i>Wyszczególnienie</i>	<i>Powiat miński</i>	<i>Gmina Kałuszyn</i>
2003	14,3 %	11,5 %
2004	17,8 %	11,1 %
2005	16,8 %	10,1 %
2006	14,2 %	8,1 %

Struktura bezrobotnych w 2006 roku ze względu na wiek oraz poziom wykształcenia w gminie Kałuszyn jest typowa dla powiatu mińskiego. Około 50% bezrobotnych stanowią osoby młode do 34 roku życia. Wśród bezrobotnych przeważają osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym i podstawowym, które stanowią ponad 70% ogółu bezrobotnych.

Tabela nr 8

<i>Wyszczególnienie</i>	<i>Powiat miński</i>	<i>Gmina Kałuszyn</i>
poniżej 25	1363	84
od 25 do 34	1631	73
od 35 do 44	1148	60
od 45 do 54	1714	76
55 lat i wyżej	546	28
Razem	6402	321

Tabela nr 9

<i>Wyszczególnienie</i>	<i>Powiat miński</i>	<i>Gmina Kałuszyn</i>
Wyższe	301	8
Policealne i średnie zawodowe	1494	58
Średnie ogólnokształcące	501	23
Zasadnicze zawodowe	1887	113
Gimnazjalne i podstawowe	2219	119
Razem	6402	321

Przemiany społeczno-gospodarcze, jakie miały miejsce w Polsce, wpłynęły na zmniejszenie liczby miejsc pracy, szczególnie w zawodach wymagających niskich kwalifikacji. Sytuacja taka wystąpiła również w gminie Kałuszyn, aczkolwiek w skali znacznie mniejszej niż w innych gminach o podobnej wielkości i populacji. Pozytywnie na stosunkowo niską stopę bezrobocia

wpłynęła bliskość aglomeracji warszawskiej i możliwości znalezienia w niej zatrudnienia.

Bezrobocie w Gminie jest stosunkowo niskie

7.6. Warunki i jakość życia mieszkańców

7.6.1 Ochrona zdrowia

Na terenie miasta Kałuszyn funkcjonuje Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej, który prowadzi działalność w zakresie:

- podstawowej opieki zdrowotnej,
- leczenia stomatologicznego,
- rehabilitacji leczniczej,
- ambulatoryjnej opieki specjalistycznej w zakresie ginekologii.

W 2006 roku ZOZ udzielił ponad 23 tysiące porad i konsultacji.

Na koniec 2006 roku Zakład mieścił się w trzech budynkach i zatrudniał 15 pracowników etatowych oraz 2 osoby na umowę zlecenie.

W budynku Zakładu przy ul. Wojska Polskiego, w którym znajduje się ginekologia, stomatologia i laboratorium analityczne pełni dyżur pogotowie ratunkowe tzw. "R-ka". Stan techniczny tego ponad dwudziestoletniego budynku jest zły i kwalifikuje go do modernizacji. Planowana inwestycja, w wyniku której nastąpi poprawa warunków lokalowych, wpłynie na podniesienie jakości świadczonych usług oraz możliwość ich rozszerzenia.

Na terenie Gminy w Kałuszynie działa apteka.

W Kałuszynie działa ZOZ, lecz jeden z jego budynków ze względu na zły stan techniczny wymaga modernizacji

7.6.2 Szkolnictwo

Opiekę przedszkolną najmłodszym mieszkańcom gminy (dzieci w wieku 3-6 lat) zapewnia Przedszkole Publiczne w Kałuszynie oraz tzw. "zerówki": w Szkole Podstawowej w Kałuszynie i Nowych Groszkach. Z przedszkola korzysta 86 dzieci tj. 42% dzieci w wieku 3-6 lat.

Na terenie gminy funkcjonuje Gimnazjum Publiczne w Kałuszynie – utworzone w 1999 roku. Uczęszcza do niego 275 uczniów. W szkołach nauczane są dwa języki obce: język angielski i język rosyjski.

Na terenie Gminy działają dwie szkoły podstawowe: w Kałuszynie i w Nowych Groszkach oraz filia w Chrościcach. W szkołach tych naukę pobiera 441 uczniów.

Pracownie komputerowe posiadają gimnazjum i szkoły podstawowe; w gimnazjum znajduje

się 15 komputerów, a w szkołach podstawowych 48.

Obecnie przy szkole podstawowej w Kałuszynie znajduje się niepełnowymiarowa hala sportowa oraz boisko sportowe. W najbliższych latach istnieje potrzeba budowy nowego boiska wraz z infrastrukturą towarzyszącą oraz pełnowymiarowej hali sportowej. Przewiduje się, że nowowypbudowane obiekty będą również udostępniane dla środowisk pozaszkolnych.

Na terenie Gminy nie ma szkół średnich ani wyższych.

W związku z systematycznym zmniejszaniem się ilości urodzeń na terenach wiejskich i procesem „wyludniania” się wsi w placówkach oświatowych wiejskich zmniejszyła się w sposób znaczący liczba uczniów w poszczególnych klasach. W związku z tym podjęto decyzję o likwidacji dwóch szkół filialnych: w Wąsach-Falbogach i w Budach Przytockich.

Likwidacja tych placówek dydaktycznych spowodowała, że młodzież z nich jest dowożona do szkoły podstawowej w Kałuszynie. Szkoła nie została jednak przystosowana do zwiększonej liczby młodzieży. W celu polepszenia warunków nauczania w Gminie konieczna jest rozbudowa szkoły podstawowej w Kałuszynie. W rozbudowanym obiekcie znalazłyby się nowe sale lekcyjne oraz pomieszczenia służące prawidłowej edukacji dzieci i młodzieży oraz bezpiecznemu pobytowi w szkole tj.: świetlica, gabinet medycyny szkolnej, gabinet psychologa, pedagoga szkolnego. Przewidziano również likwidację barier architektonicznych dla osób niepełnosprawnych.

Szkoła Podstawowa w Kałuszynie wymaga rozbudowy w związku ze zwiększonymi zadaniami dydaktycznymi
--

7.6.3 Dom Kultury

Zagadnieniami kultury na terenie Gminy zajmuje się Dom Kultury. W ramach swojej działalności prowadzi on zajęcia w następujących sekcjach: plastyczna, taneczna, modelarska, zespół wokalny dziewcząt, chór seniorów, nauka gry na pianinie, zespół instrumentalny i sekcja sportowa.

Dom Kultury współpracuje z Gminną Komisją ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Towarzystwem Przyjaciół Ziemi Kałuszyńskiej oraz Zarządem Gminnym PSL udostępniając pomieszczenia na spotkania i zebrania.

Od 01.01.2004 r. w Domu działa Kultury Gminne Centrum Informacji (GCI). Osoby korzystające z GCI, szczególnie absolwenci i osoby bezrobotne mają możliwość skorzystania z urządzeń biurowych i internetu, mogą też uzyskać informacje dotyczące Unii Europejskiej, w tym możliwości pozyskiwania środków z Funduszy Strukturalnych UE. W Centrum, oprócz pracowników etatowych, pracuje wolontariusz udzielający porad prawnych. Gminne Centrum Informacji zostało utworzone w związku z otrzymaniem grantu w ramach konkursu ogłoszonego przez Ministerstwo Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej.

Dom Kultury dobrze wypełnia swoją funkcję i zaspokaja istotne potrzeby kulturalno-społeczne mieszkańców. Jednak społeczność Gminy oczekuje, że jego program kulturalny będzie, w miarę możliwości, poszerzany – m.in. o ofertę widowiskowo-kinową, co związane jest z koniecznością

rozbudowy budynku.

Dom Kultury spełnia bardzo ważną rolę w integracji miejscowego społeczeństwa. Potrzeby mieszkańców wskazują, że w dłuższym okresie wymaga on poszerzenia oferty kulturalnej oraz rozbudowy.

7.6.4 Biblioteka Publiczna

Biblioteka, jako lokalny ośrodek informacji stara się zapewnić społeczeństwu szeroki dostęp do wiedzy i wszelkiego rodzaju informacji lokalnej, promować książkę i czytelnictwo w społeczności lokalnej. Poprzez bogactwo zbiorów bibliotecznych, swoiste formy pracy oświatowej (wystawy, turnieje czytelnicze, spotkania, konkursy plastyczne, gry i zabawy z książką itp.) wzbogaca procesy dydaktyczno-wychowawcze szkoły, wspiera jej działania kształcące-wychowawcze, kształtuje nawyki kulturalnego obcowania z książką.

Upowszechniając wiedzę i kulturę współpracuje z Urzędem Miejskim, Domem Kultury, Szkołami Podstawowymi, Gimnazjum, Przedszkolem, Parafią Rzymsko-Katolicką oraz Miejską Biblioteką Publiczną w Mińsku Mazowieckim, pełniącą funkcje Biblioteki Powiatowej. Wspólnie organizuje imprezy dla społeczności lokalnej, m.in.: dożynki parafialne, uroczystość Złotych Godów, konkursy recytatorskie.

Księgozbiór Biblioteki Publicznej w Kałuszynie liczy 23.704 woluminy, co daje najwyższy wskaźnik w powiecie mińskim w przeliczeniu na 100 mieszkańców – 384,93 woluminu.

Placówka w Kałuszynie dysponuje komputerową bazą zdjęć ukazujących historię i współczesność miasta i okolic. Organizuje kiermasze książek i spotkania autorskie. Jest wydawcą gazety lokalnej „...Kałużyńskie” – dwumiesięcznika społeczno-kulturalnego

Biblioteka Publiczna zapewnia Kałuszynianom szeroki dostęp do wiedzy i informacji

7.6.5 Sport

Działalność sportowa na terenie Gminy prowadzona jest przez

- Klub Sportowy „VIKTORIA”, który wchodzi w skład Mazowieckiego Związku Piłki Nożnej w Warszawie. Drużyna seniorów występuje w lidze okręgowej klasy A. Rozgrywki ligowe prowadzone są przez Okręgowy Związek Piłki Nożnej w Siedlcach. Klub posiada również drużynę juniorów.
- Uczniowski Ludowy Klub Sportowy przy Szkole Podstawowej w Kałuszynie, który prowadzi działalność w następujących sekcjach: piłka nożna, koszykówka, piłka siatkowa, lekkoatletyka. W zajęciach bierze udział około 120 uczniów.
- Ludowy Uczniowski Klub Sportowy „Gimnazjon”, który działa od niedawna, ale osiągnął

już sukces w rozgrywkach koszykówki ulicznej. Bazę do jego działalności sportowej stanowią boiska sportowe przy szkołach podstawowych, hala przy Szkole Podstawowej w Kałuszynie oraz boisko do gry w piłkę nożną przy ul. 1-go Maja w Kałuszynie, na którym mecze ligowe rozgrywa „VIKTORIA”.

Problemem w dalszym rozwoju sportu w Gminie jest brak odpowiednich obiektów infrastruktury sportowej i rekreacyjnej. Rozwiązaniem tej niekorzystnej sytuacji może być realizacja dwóch komplementarnych projektów polegających na budowie w Kałuszynie zbiornika rekreacyjno-retencyjnego oraz boiska wraz z infrastrukturą towarzyszącą.

Działalność sportowa ograniczona jest brakiem odpowiedniej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej

7.7. Bezpieczeństwo publiczne

7.7.1 Policja

Bezpieczeństwo osób i mienia na terenie Gminy zapewnia Posterunek Policji w Kałuszynie zatrudniający 5 funkcjonariuszy. Posterunek dysponuje samochodem służbowym sfinansowanym w połowie ze środków budżetu gminy. Jednostka organizacyjnie podlega komisariatowi w Mrozach.

W okresie od 01.01.2006 r. do 31.12.2006 r. na terenie działania Posterunku Policji odnotowano ogółem 81 przestępstw. W tym 37 przestępstw kryminalnych. W porównaniu do analogicznego okresu roku 2005 jest to spadek o 15 przestępstw kryminalnych. Wykrywalność przestępstw na terenie Gminy wynosi 80,6%.

W związku z przebiegającą przez Kałuszyn drogą krajową nr 2, Policja bardzo często podejmuje interwencje związane z powstawaniem przewinień drogowych na tym terenie; w 2006 roku zanotowano 35 zdarzeń drogowych (11 wypadków, 24 kolizje).

Poziom bezpieczeństwa na terenie Gminy jest dobry

7.7.2 Ochotnicza Straż Pożarna

W Gminie działa 8 jednostek ochotniczych straży pożarnych w następujących miejscowościach: Kałuszyn, Olszewice, Nowe Groszki, Gołębiówka, Sinołęka, Falbogi, Wąsy, Zimnowoda. Działa w nich ok. 250 strażaków ochotników. Najliczniejsza i najlepiej wyposażona jest OSP w Kałuszynie. Liczy 64 strażaków (łącznie z drużyną młodzieżową) i dysponuje dwoma samochodami bojowymi. Jest też najstarszą jednostką OSP w Gminie - 100-lecie jej powstania uroczyście obchodzono w 2002 roku. W 1997 roku została włączona do krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego.

Samochody pożarnicze oprócz OSP w Kałuszynie posiadają: OSP w Olszewicach, OSP w Sinołęce

i OSP w Gołębiówce. Wszystkie jednostki OSP posiadają budynki wykorzystywane do prowadzenia swojej działalności (tzw. strażnice).

<p style="text-align: center;">Bezpieczeństwo przeciwpożarowe zapewnia sprawna i dobrze wyposażona Ochotnicza Straż Pożarna</p>
--

7.8. Grupy społeczne wymagające wsparcia

Do grup społecznych wymagających wsparcia na terenie gminy Kałuszyn należy zaliczyć:

- ludzi młodych, którzy bezpośrednio po zakończeniu edukacji nie mogą znaleźć zatrudnienia zgodnego z ich kwalifikacjami i pozostają bezrobotni,
- długotrwale bezrobotnych,
- rodziny wielodzietne,
- osoby stare i samotne,
- rencistów i emerytów,
- ludzi ze środowisk patologicznych, w tym szczególnie narkomanów i alkoholików,
- rolników, którzy z uwagi na prowadzoną niskotowarową gospodarkę rolną nie są w stanie utrzymać siebie i rodziny.

7.8.1 Ośrodek Pomocy Społecznej

Ośrodek Pomocy Społecznej od 16 lat prowadzi działalność mającą na celu pomoc osobom i rodzinom w przezwyciężeniu trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać samodzielnie. Poza pomocą finansową udzielaną w formie zasiłków, dofinansowania dożywiania dzieci w szkołach, Ośrodek udziela wsparcia w formie pracy socjalnej, poradnictwa prawnego, psychologicznego, pedagogicznego, pomocy w załatwianiu trudnych spraw. Ośrodek organizuje opiekę w miejscu zamieszkania, w ramach pomocy sąsiedzkiej, osobom samotnym, niepełnosprawnym, wymagającym stałej opieki, pomaga w umieszczeniu osób potrzebujących w domach pomocy społecznej. Wspólnie z Burmistrzem Miasta organizuje spotkania wigilijne dla osób starszych i samotnych, przygotowuje paczki świąteczne dla dzieci ze środowisk wymagających wsparcia.

Ponadto OPS występuje do zakładów pracy, placówek handlowych na terenie gminy z prośbą o przekazywanie produktów z przeznaczeniem na rzecz osób potrzebujących tego rodzaju pomocy i na organizowane spotkania wigilijne, przyjmuje też odzież używaną, meble, sprzęt gospodarstwa domowego, które następnie przekazuje osobom potrzebującym, znajdującym się w trudnej sytuacji.

Celem pomocy grupom społecznym wymagającym wsparcia OPS współpracuje z sołtysami, dyrektorami i nauczycielami placówek oświatowych, Przychodnią Zdrowia, Policją, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Kuratorem Sądowym, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Powiatowym Urzędem Pracy, Zakładem Ubezpieczeń Społecznych i Kasą Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

Ogółem z różnych form wsparcia korzysta około 1/3 mieszkańców Gminy.

Ośrodek Pomocy Społecznej bardzo aktywnie pomaga grupom społecznym wymagającym wsparcia

7.8.2 Pełnomocnik ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Znaczącym problemem w Gminie jest alkoholizm. Doceniając wagę tego problemu Urząd Miasta powołał w 1997 roku Pełnomocnika ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, który koordynuje realizację zadań mających na celu wspomaganie osób dotkniętych problemem alkoholowym oraz ich rodzin. Prowadzone działania mają na celu:

- zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,
- udzielanie pomocy psychospołecznej i prawnej rodzinom, w których występują problemy alkoholowe,
- prowadzenie działalności profilaktycznej w szczególności wśród dzieci i młodzieży,
- wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i innych podmiotów zajmujących się rozwiązywaniem problemów alkoholowych.

W Domu Kultury w Kałuszynie mieści się Punkt Konsultacyjny, z którego mogą korzystać osoby dotknięte problemem alkoholowym oraz ich rodziny. Punkt Konsultacyjny funkcjonuje jako grupa samopomocowa oraz grupa wsparcia dla rodzin osób uzależnionych, które to grupy pracują pod opieką psychologa. W Domu Kultury funkcjonuje świetlica środowiskowa dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych. Celem zajęć w świetlicy środowiskowej jest profilaktyka uzależnień, promocja zdrowego stylu życia i pomoc w rozwiązywaniu problemów adaptacyjnych. Dzieci z rodzin dysfunkcyjnych uczestniczą w obozach terapeutycznych, wycieczkach dofinansowywanych ze środków przeznaczonych na realizację rozwiązywania gminnych problemów alkoholowych.

Pełnomocnik ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych współpracuje z Ośrodkiem Pomocy Społecznej, placówkami oświatowymi, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Centrum Edukacji Społeczeństwa.

W ramach edukacji społecznej na temat profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych zamieszczane są informacje o działaniach w „...Kałuszyńskich” i w prasie regionalnej oraz prowadzone są zajęcia w szkołach (konkursy, programy, badania ankietowe).

Gmina, poprzez działalność Pełnomocnika ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, zapewnia wsparcie osobom dotkniętym problemem alkoholowym i ich rodzinom

7.9. Identyfikacja problemów

- ujemny przyrost naturalny
- duża migracja zarobkowa do miast i za granicę
- niski wskaźnik zasobów ludzkich z wyższym wykształceniem
- brak nowych miejsc pracy
- zły stan techniczny budynku ZOZ-u przy ul. Wojska Polskiego 20
- niewystarczające warunki lokalowe w Szkole Podstawowej w Kałuszynie
- brak zaplecza do stworzenia oferty widowiskowo-kinowej w Domu Kultury
- brak dostatecznej bazy sportowej
- znaczna ilość osób uzależnionych od alkoholu

III. ZADANIA POLEGAJĄCE NA POPRAWIE SYTUACJI W POSZCZEGÓLNYCH OBSZARACH TEMATYCZNYCH

1. *Lista zadań w poszczególnych obszarach tematycznych*

1.1. Zadania obejmujące zmiany w strukturze gospodarczej obszaru

- ❖ Wspieranie tworzenia gospodarstw agroturystycznych
- ❖ Wspieranie powstawania grup producenckich
- ❖ Promocja Gminy, jako przyjaznej inwestorom i przebywającym czasowo
- ❖ Powstanie nowoczesnej infrastruktury technicznej obsługującej przejeżdżających przez Gminę
- ❖ Powstanie nowoczesnych innowacyjnych zakładów pracy

1.2. Zadania obejmujące zmiany w sposobie użytkowania terenu

- ❖ Zalesienia gruntów
- ❖ Scalenia gruntów

1.3. Zadania obejmujące rozwój systemu komunikacji i infrastruktury

- ❖ Przebudowa i modernizacja dróg gminnych
- ❖ Budowa i modernizacja sieci dróg lokalnych i osiedlowych w Kałuszynie przejmujących ruch lokalny z drogi krajowej.
- ❖ Budowa ścieżek rowerowych
- ❖ Rozbudowa sieci kanalizacji

1.4. Zadania obejmujące poprawę stanu środowiska naturalnego

- ❖ Rozbudowa sieci kanalizacji
- ❖ Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków
- ❖ Kształtowanie właściwych postaw ekologicznych wśród społeczności lokalnej
- ❖ Wymiana kotłowni wykorzystujących tradycyjne paliwo na nowe – ekologiczne, w tym na biomasę

1.5. Zadania obejmujące poprawę stanu środowiska kulturalnego

- ❖ Rewitalizacja budynków w centrum miasta
- ❖ Zagospodarowanie „starego rynku”
- ❖ Rozbudowa budynku Domu Kultury
- ❖ Uruchomienie kina w budynku Domu Kultury
- ❖ Modernizacja starych dworców na terenie Gminy

1.6. Zadania obejmujące poprawę warunków i jakości życia mieszkańców

- ❖ Remonty budynków komunalnych
- ❖ Budowa komunalnego budynku mieszkalnego
- ❖ Rozbudowa Szkoły Podstawowej w Kałuszynie
- ❖ Budowa boiska wraz z infrastrukturą towarzyszącą przy Szkole Podstawowej w Kałuszynie
- ❖ Budowa pełnowymiarowej hali sportowej
- ❖ Budowa kompleksu sportowo-rekreacyjnego wraz ze zbiornikiem retencyjno-rekreacyjnym
- ❖ Modernizacja budynku ZOZ-u przy ul. Wojska Polskiego 20
- ❖ Wspieranie samoorganizacji lokalnej społeczności, w tym tworzenie organizacji pozarządowych

2. Podział zadań na trzy okresy realizacji

2.1. Zadania i projekty do realizacji w latach 2008 – 2010:

- Rozbudowa budynku Szkoły Podstawowej w Kałuszynie
- Budowa boiska i zagospodarowanie terenu przy Szkole Podstawowej w Kałuszynie
- Przebudowa i modernizacja dróg i ulic na terenie Gminy:
 - Przebudowa ulic w Kałuszynie (Barlickiego, Kościelna, Mostowa)
 - Przebudowa ulic w Kałuszynie na osiedlach budownictwa jednorodzinnego
 - Modernizacja drogi gminnej w Przytoce
 - Przebudowa dróg gminnych
- Budowa wodociągu w Marysinie
- Rozbudowa systemu kanalizacji na terenie Gminy oraz budowa oczyszczalni przydomowych:
 - Kanalizacja Patok-Olszewice wraz z rozbudową oczyszczalni ścieków
 - Budowa sieci kanalizacyjnej i przydomowych oczyszczalni ścieków na terenach wiejskich
- Rozbudowa bazy rekreacyjno-sportowej:
 - budowa kompleksu sportowo-rekreacyjnego
 - budowa zbiornika retencyjno-rekreacyjnego w Kałuszynie
- Zagospodarowanie przestrzeni publicznej w Kałuszynie oraz miejscowościach wiejskich:
 - Zagospodarowanie parku i pl. Kilińskiego w Kałuszynie
 - Zagospodarowanie centrów wsi
- Projekt e-gmina: wdrożenie systemów e-Urząd i e-gmina
- Opracowanie planu zagospodarowania przestrzennego
- Remont budynku przy ul. Wojska Polskiego / Modernizacja ZOZ-u
- Budowa budynku komunalnego wielorodzinnego w Kałuszynie

2.2. Zadania i projekty do realizacji w latach 2011 – 2013

- Przebudowa i modernizacja dróg i ulic na terenie Gminy:
 - Przebudowa ulic w Kałuszynie (Barlickiego, Kościelna, Mostowa)
 - Przebudowa ulic w Kałuszynie na osiedlach budownictwa jednorodzinnego
 - Przebudowa dróg gminnych
- Rozbudowa systemu kanalizacji na terenie Gminy oraz budowa oczyszczalni przydomowych:
 - Budowa sieci kanalizacyjnej i przydomowych oczyszczalni ścieków na terenach wiejskich
- Rozbudowa bazy rekreacyjno-sportowej:
 - budowa kompleksu sportowo-rekreacyjnego
- Zagospodarowanie przestrzeni publicznej w Kałuszynie oraz miejscowościach wiejskich:
 - Zagospodarowanie centrów wsi
- Projekt e-gmina: wdrożenie systemów e-Urząd i e-gmina
- Budowa budynku komunalnego wielorodzinnego w Kałuszynie

2.3. Zadania i projekty do realizacji w latach 2013 – 2015

- Modernizacja kotłowni w Kałuszynie
- Rozbudowa Domu Kultury w Kałuszynie oraz utworzenie w nim kina

IV. REALIZACJA ZADAŃ I PROJEKTÓW

Planowane zadania i projekty inwestycyjne w latach 2008-2015

Planowane zadania i projekty inwestycyjne ujęte w „Planie Rozwoju Lokalnego Gminy Kałuszyn w latach 2007 –2015” konsekwentnie realizują cele strategiczne, zawarte w „Strategii Rozwoju Gminy Kałuszyn do 2020 roku”. Przedstawiona w poprzednim rozdziale kolejność wdrażania poszczególnych działań wynika z przyjętych priorytetów oraz analizy możliwości sfinansowania tych działań w oparciu o źródła własne oraz zewnętrzne dofinansowanie.

W niniejszym rozdziale dokonano szczegółowej prezentacji kluczowych projektów i zadań, wyznaczonych do realizacji w pierwszej kolejności. Opisu projektów dokonano w ujednoliconej formie tzw. kart projektów uwzględniających:

- Tło i uzasadnienie projektu (elementy źródeł zapotrzebowania),
- Cele projektu,
- Zakres projektu,
- Proponowane wskaźniki efektywności projektu,
- Beneficjenci/adresaci oferty świadczonej w obiekcie,
- Analiza instytucjonalna/partnerzy projektu,
- Odniesienia do dokumentów i programów o charakterze strategicznym,
- Wskazówki w zakresie możliwości pozyskania dofinansowania zewnętrznego,
- Koszt inwestycji,
- Termin realizacji.

ROZBUDOWA SZKOŁY PODSTAWOWEJ W KAŁUSZYNIE

- Tło i uzasadnienie projektu (elementy źródeł zapotrzebowania)

W związku z systematycznym „wyludnianiem” się wsi w Gminie zlikwidowane zostały dwie szkoły filialne: w Wąsach-Falbogach i w Budach Przytockich.

Likwidacja tych placówek dydaktycznych spowodowała, że młodzież z nich jest dowożona do szkoły podstawowej w Kałuszynie. Szkoła nie została jednak przystosowana do przyjęcia tak znacznej ilości dzieci. Nadmierne zagęszczenie ograniczyło ofertę edukacyjną placówki. Zwiększenie ilości sal i ich standardu pozwoli na rozwiązanie tego problemu, który Gmina uznała za priorytetowy.

- Cele projektu

Cel ogólny: Poprawa stanu edukacji w Gminie.

Cele szczegółowe: 1. Podniesienie warunków świadczenia usługi edukacyjnej,

2. Zwiększenie ilości młodzieży dostającej się na studia,

3. Poszerzenie oferty edukacyjnej Szkoły Podstawowej (wprowadzenie szerokiej oferty kursów językowych i zawodowych),

4. Poszerzenie kręgu odbiorców oferty edukacyjnej o osoby dorosłe i niepełnosprawne.

- Zakres projektu:

W rozbudowanym obiekcie znalazłyby się nowe sale lekcyjne oraz pomieszczenia służące prawidłowej edukacji dzieci i młodzieży oraz bezpiecznemu pobytowi w szkole tj.: świetlica, gabinet medycyny szkolnej, gabinet psychologa, pedagoga szkolnego. Przewidziano również likwidację barier architektonicznych dla osób niepełnosprawnych.

- Proponowane wskaźniki efektywności projektu:

Produkty:

- zwiększenie powierzchni sal lekcyjnych,
- zwiększenie ilości sal lekcyjnych,
- zwiększenie ilości pomieszczeń dodatkowych,
- powiększenie przestrzeni edukacyjnej.

Rezultaty:

- lepsze warunki nauki dla dzieci i pracy dla nauczycieli,
- większa liczba dzieci dostających się na studia,
- szersza oferta edukacyjna szkoły,
- wprowadzenie szkolnictwa zawodowego.

Oddziaływania:

- poprawa standardu życia mieszkańców,
- zwiększenie bezpieczeństwa w Szkole,

- wyrównanie szans w dostępie do edukacji pomiędzy uczniami z obszarów wiejskich i Miasta,
- wzrost atrakcyjności pobytowej Gminy.

- Beneficjenci/adresaci oferty świadczonej w obiekcie:
Grupę bezpośrednich beneficjentów projektu stanowią obecni i przyszli użytkownicy Szkoły Podstawowej (uczniowie, nauczyciele, uczestnicy kursów i szkoleń) oraz inni mieszkańcy Miasta i Gminy, którzy będą mogli korzystać ze zmodernizowanej bazy edukacyjnej. Pośrednimi beneficjentami projektu będą osoby i podmioty z zewnętrznego otoczenia Kałuszyna, czerpiące korzyści z realizacji projektu jedynie okresowo, tj. zewnątrzni uczestnicy organizowanych wydarzeń oświatowych, kulturalnych i rekreacyjno-sportowych w Szkole.

- Analiza instytucjonalna/partnerzy projektu:
Instytucją noszącą miano beneficjenta projektu w rozumieniu formalnym będzie Gmina Kałuszyn. W realizacji tego projektu nie przewiduje się udziału partnera.

- Odniesienia do dokumentów i programów o charakterze strategicznym:
Projekt realizuje cele:
 - Strategii Rozwoju Gminy do 2020 roku, cel strategiczny IV – Tworzenie konkurencyjnych warunków dla zamieszkania i inwestowania.
 - Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2020 roku, cel strategiczny – Zwiększenie konkurencyjności regionu w układzie międzynarodowym, cel pośredni 1 – Rozwój kapitału społecznego.

- Wskazówki w zakresie możliwości pozyskania dofinansowania zewnętrznego:
Projekt zgodny jest z celami:
 - Regionalnego Programu Operacyjnego (RPO) Województwa Mazowieckiego, priorytet VII - Tworzenie i poprawa warunków dla rozwoju kapitału ludzkiego.

- Koszt
2.100 tys. zł

- Termin
2008 r. – 2009 r.

BUDOWA BOISKA WRAZ Z INFRASTRUKTURĄ TOWARZYSZĄCĄ / BUDOWA BOISKA I ZAGOSPODAROWANIE TERENU PRZY SZKOLE PODSTAWOWEJ W KAŁUSZYNIE

- Tło i uzasadnienie projektu (elementy źródeł zapotrzebowania)

Krzewienie kultury fizycznej i sportu jest jednym z podstawowych celów edukacji młodzieży na poziomie podstawowym. Zadanie to w Gminie realizowane jest przez Szkołę Podstawową w Kałuszynie w ramach zajęć programowych oraz przez Uczniowski Ludowy Klub Sportowy w ramach zajęć dodatkowych. W zajęciach Klubu uczestniczy około 120 osób, w następujących sekcjach sportowych: piłka nożna, piłka koszykowa, piłka siatkowa i lekkoatletyka. Bazę dla uprawiania sportu w Szkole stanowi hala sportowa i boisko sportowe. Szczególnie boisko sportowe jest w bardzo złym stanie technicznym i istnieje pilna potrzeba wybudowania pełnowymiarowego nowego obiektu sportowego wraz z infrastrukturą towarzyszącą w celu prawidłowego krzewienia kultury fizycznej i sportu przez Szkołę Podstawową w Kałuszynie.

- Cel projektu:

Cel ogólny: Poprawa stanu kultury fizycznej i sportu wśród młodzieży

Cel szczegółowy. 1. Poprawa oferty edukacyjnej Szkoły,

2. Stworzenie młodzieży warunków do spędzania czasu wolnego,

3. Propagowanie zdrowego stylu życia,

4. Poprawa wizerunku Gminy.

- Zakres projektu:

Planowana inwestycja powinna uwzględniać wytyczne Ministerstwa Edukacji Narodowej dotyczące budowy tego typu obiektów sportowych. W najbliższym czasie zostanie sporządzona odpowiednia dokumentacja projektowa, która uwzględni będzie budowę: boiska piłkarskiego, boiska do siatkówki, boiska do koszykówki, bieżni lekkoatletycznej oraz infrastruktury towarzyszącej (prysznic, szatnia, mała architektura).

- Proponowane wskaźniki efektywności projektu:

Produkty:

- ilość nowowytbudowanych obiektów sportowych,
- powierzchnia nowej infrastruktury sportowej.

Rezultaty:

- wzrost aktywności fizycznej dzieci i młodzieży,
- rozwijanie zainteresowań uczniów Szkoły uprawianiem sportu,
- wzrost ilości organizowanych zawodów sportowych,
- wzrost ilości działających sekcji sportowych,
- poprawa stanu zdrowotności dzieci i młodzieży.

Oddziaływania:

- poprawa jakości życia mieszkańców,

- poprawa jakości usługi edukacyjnej świadczonej przez Szkołę,
 - integracja społeczności lokalnej,
 - zmniejszenie zjawiska patologii.
-
- Beneficjenci/adresaci oferty świadczonej w obiekcie:
Grupę bezpośrednich beneficjentów projektu stanowią obecni i przyszli użytkownicy Szkoły Podstawowej (uczniowie, nauczyciele) oraz inni mieszkańcy Miasta i Gminy, którzy będą mogli korzystać z nowowytbudowanej bazy sportowej.
Pośrednimi beneficjentami projektu będą osoby i podmioty z zewnętrznego otoczenia Kałuszyna, czerpiące korzyści z realizacji projektu jedynie okresowo, tj zewnętrzni uczestnicy organizowanych imprez sportowych.
 - Analiza instytucjonalna/partnerzy projektu:
Instytucją noszącą miano beneficjenta projektu w rozumieniu formalnym będzie Gmina Kałuszyn. W realizacji tego projektu nie przewiduje się udziału partnera
 - Odniesienia do dokumentów i programów o charakterze strategicznym:
Projekt realizuje cele:
 - Strategii Rozwoju Gminy do 2020 roku, cel strategiczny IV – Tworzenie konkurencyjnych warunków dla zamieszkania i inwestowania.
 - Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2020 roku, cel strategiczny – Poprawa spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej regionu w warunkach zrównoważonego rozwoju, cel pośredni 4 – Aktywizacja i modernizacja obszarów pozametropolitalnych, kierunek działań 4.4 - Budowa i rozwój infrastruktury społecznej.
 - Wskazówki w zakresie możliwości pozyskania dofinansowania zewnętrznego:
Projekt zgodny jest z celami:
 - Regionalnego Programu Operacyjnego (RPO) Województwa Mazowieckiego, priorytet VII – Tworzenie i poprawa warunków dla rozwoju kapitału ludzkiego.
 - Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich, Oś 3 – Jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej, działanie – Odnowa i rozwój wsi.
 - Koszt: 1 050 tys. zł
 - Termin: 2008 r. – 2010 r.

PRZEBUDOWA I MODERNIZACJA DRÓG NA TERENIE GMINY**ZADANIE 1.: PRZEBUDOWA ULIC W KAŁUSZYNIE (BARLICKIEGO, KOŚCIELNA, MOSTOWA)****ZADANIE 2.: PRZEBUDOWA ULIC W KAŁUSZYNIE NA OSIEDLACH BUDOWNICTWA JEDNORODZINNEGO****ZADANIE 3.: MODERNIZACJA DROGI GMINNEJ W PRZYTOCE****ZADANIE 4.: PRZEBUDOWA DRÓG GMINNYCH**

- Tło i uzasadnienie projektu (elementy źródeł zapotrzebowania)

Sieć dróg na terenie Gminy stanowią: droga krajowa nr 2, wojewódzka nr 697 oraz drogi powiatowe i gminne. Stan i sieć dróg o znaczeniu ponadregionalnym można uznać za zadawalający. Niedostateczny jest natomiast stan techniczny lokalnych dróg gminnych; szczególnie w strefie potencjalnego rozwoju turystyki i wypoczynku. Sytuacja ta powoduje znaczne utrudnienia w poruszaniu się po terenie Gminy i niekorzystnie wpływa na atrakcyjność społeczno-ekonomiczną Gminy. Planowane inwestycje drogowe poprawią stan infrastruktury technicznej, a w efekcie wizerunek Gminy.

- Cel projektu:

Cel ogólny: Poprawa stanu infrastruktury drogowej w Gminie

Cele szczegółowe: 1. Poprawa warunków życia mieszkańców,

2. Poprawa bezpieczeństwa drogowego,

3. Ułatwienie warunków transportu,

4. Zwiększenie atrakcyjności gospodarczej i inwestycyjnej,

5. Poprawa estetyki terenów wiejskich.

- Zakres projektu:

Planowana inwestycja będzie służyła powstaniu właściwej tkanki dróg o dobrej jakości na terenie Gminy. W pierwszej kolejności realizowane będą drogi mające bezpośredni wpływ na atrakcyjność terenów przyszłego rozwoju, tj. przeznaczonych pod budownictwo mieszkaniowe, rekreacyjne i przemysłowo-usługowe. Przedsięwzięcie obejmować będzie:

Lp.	Nazwa zadania - lokalizacja	Zakres (mb)	Okres realizacji	Koszt (zł)
1.	Modernizacja drogi gminnej w Żebrówce	500	2008	180 000
2.	Przebudowa ulic (Barlickiego, Kościelna, Mostowa)	2000	2008	140 000
3.	Przebudowa ulic na osiedlach budownictwa jednorodzinne w Kałuszynie	1500	2008-2013	3 000 000
4.	Przebudowa dróg gminnych	5000	2009-2013	2 500 000

- Proponowane wskaźniki efektywności projektu:

Produkty:

- długość zmodernizowanych dróg.

Rezultaty:

- poprawa bezpieczeństwa jazdy,
- poprawa bezpieczeństwa pieszych,
- skrócenie czasu podróży,
- zmniejszenie emisji spalin,
- zmniejszenie emisji hałasu.

Oddziaływania:

- poprawa jakości życia mieszkańców,
- usprawnienie komunikacji,
- poprawa stanu środowiska naturalnego,
- rozwój turystyki i rekreacji,
- wzrost atrakcyjności inwestycyjnej Gminy

- **Beneficjenci/adresaci oferty świadczonej w obiekcie:**

Grupę bezpośrednich beneficjentów projektu stanowią obecni i przyszli użytkownicy nowo-wybudowanych i zmodernizowanych dróg tj. stali mieszkańcy Gminy. Pośrednimi beneficjentami projektu będą osoby i podmioty z zewnętrznego otoczenia Kałuszyna, czerpiące korzyści z realizacji projektu jedynie okresowo, tj. przejeżdżający tranzytem oraz przyjeżdżający w celach towarzyskich, służbowych oraz rekreacyjnych (posiadacze działek) do Gminy.

- **Analiza instytucjonalna/partnerzy projektu:**

Instytucją noszącą miano beneficjenta projektu w rozumieniu formalnym będzie Gmina Kałuszyn. W realizacji zadania *Przebudowa ulic Barlickiego, Kościelna, Mostowa* przewidziany jest udział finansowy partnera – Powiatu, dla pozostałych zadań z tego projektu nie przewiduje się udziału partnera.

- **Odniesienia do dokumentów i programów o charakterze strategicznym:**

Projekt realizuje cele:

- Strategii Rozwoju Gminy do 2020 roku, cel strategiczny VI – Udostępnienie komunikacyjne gminy.
- Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2020 roku, cel strategiczny – Poprawa spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej regionu w warunkach zrównoważonego rozwoju, cel pośredni 4 – Aktywizacja i modernizacja obszarów pozametropolitalnych, kierunek działań 4.1 Poprawa dostępności komunikacyjnej i transportu w regionie, w tym lotnictwa cywilnego.

- **Wskazówki w zakresie możliwości pozyskania dofinansowania zewnętrznego:**

Projekt zgodny jest z celami:

- Regionalnego Programu Operacyjnego (RPO) Województwa Mazowieckiego, priorytet III – Regionalny system transportowy.

- **Koszty i terminy:** zgodnie z tabelą

ROZBUDOWA SYSTEMU WODOCIĄGOWEGO NA TERENIE GMINY**ZADANIE: BUDOWA WODOCIĄGU W MARYSINIE**

- Tło i uzasadnienie projektu (elementy źródeł zapotrzebowania)

Gmina Kałuszyn jest niemal w 100% zwodociągowana, jednak niewielka część mieszkańców nie posiada bezpośredniego dostępu do wodociągu. Celem inwestycji jest zakończenie procesu zwodociągowania Gminy w tych miejscach, dla których jest to racjonalne ekonomicznie (wystarczająca gęstość zabudowy). Dalsza rozbudowa wodociągu będzie uwarunkowana rozwojem osadnictwa.
- Cel projektu:

Cel ogólny: Poprawa warunków życia mieszkańców
Cele szczegółowe: 1. Stworzenie lepszych warunków dla rozwoju przedsiębiorczości,
2. Poprawa warunków dla rozwoju rolnictwa, turystyki i rekreacji,
- Zakres projektu:

Wodociąg zostanie wybudowany w Marysinie.
- Proponowane wskaźniki efektywności projektu:

Produkty:
 - długość nowowybudowanej sieci wodociągowej,Rezultaty:
 - zwiększenie ilości osób korzystających z wodociągu,
 - zwiększenie ilości gospodarstw korzystających z wodociągu,Oddziaływanie:
 - poprawa jakości życia mieszkańców,
 - poprawa stanu zdrowotności mieszkańców,
 - zwiększenie atrakcyjności Gminy dla potencjalnych inwestorów oraz turystów
- Beneficjenci/adresaci oferty świadczonej w obiekcie:

Grupę bezpośrednich beneficjentów projektu stanowią przyszli użytkownicy nowowybudowanej sieci wodociągowej. Pośrednimi beneficjentami projektu będą osoby i podmioty z zewnętrznego otoczenia Kałuszyna, czerpiące korzyści z realizacji projektu jedynie okresowo, tj. przyjeżdżający w celach towarzyskich, służbowych oraz rekreacyjnych (posiadacze działek) do Gminy.
- Analiza instytucjonalna/partnerzy projektu:

Instytucją noszącą miano beneficjenta projektu w rozumieniu formalnym będzie Gmina Kałuszyn. W realizacji tego projektu nie przewiduje się udziału partnera

- Odniesienia do dokumentów i programów o charakterze strategicznym:

Projekt realizuje cele:

- Strategii Rozwoju Gminy do 2020 roku, cel strategiczny III – Zachowanie i wdrożenie norm ekorozwoju na terenie gminy.
 - Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2020 roku, cel strategiczny – Zwiększenie konkurencyjności regionu w układzie międzynarodowym, cel pośredni 4 – Aktywizacja i modernizacja obszarów pozametropolitalnych, kierunek działań 4.3 Wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich..
-
- Koszt: 620 tys. zł

 - Termin: 2008 r.

ROZBUDOWA SYSTEMU KANALIZACJI NA TERENIE GMINY ORAZ BUDOWA OCZYSZCZALNI PRZYDOMOWYCH**ZADANIE 1.: KANALIZACJA PATOK-OLSZEWICE WRAZ Z ROZBUDOWĄ OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW****ZADANIE 2.: BUDOWA SIECI KANALIZACYJNEJ I PRZYDOMOWYCH OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW NA TERENACH WIEJSKICH**

- Tło i uzasadnienie projektu (elementy źródeł zapotrzebowania)

Bardzo duże znaczenie dla stanu środowiska naturalnego oraz dla rozwoju Gminy ma ochrona wód powierzchniowych i gruntowych przed zanieczyszczeniami. Gmina w ostatnich latach realizowała zgodnie z posiadanymi dokumentami: „Koncepcją projektowo-przestrzenną kanalizacji sanitarnej w gminie Kałuszyn” oraz „Programem sanityzacji Gminy Kałuszyn przy wykorzystaniu oczyszczalni przydomowych” szereg inwestycji z zakresu kanalizacji sanitarnej. W najbliższych latach dokończony zostanie proces skanalizowania Gminy, na tych obszarach, dla których jest to racjonalne ekonomicznie. Natomiast tam, gdzie ze względów techniczno-ekonomicznych budowa sieci kanalizacji jest nieopłacalna, gospodarka ściekowa zostanie rozwiązana poprzez budowę przydomowych oczyszczalni ścieków.

- Cel projektu:

Cel ogólny: Poprawa stanu środowiska naturalnego

Cele szczegółowe:

1. Poprawa warunków życia mieszkańców,
2. Stworzenie lepszych warunków dla rozwoju przedsiębiorczości,
3. Poprawa warunków dla rozwoju rolnictwa, turystyki i rekreacji,
4. Likwidacja szamb i wywożenia nieczystości „na dziko”,
5. Poprawa jakości wód gruntowych i powierzchniowych.

- Zakres projektu:

W najbliższych latach sieć kanalizacyjna wraz z przykanalikami wybudowana zostanie w sołectwach graniczących z miastem tj. Patok, Olszewice, Ryczołek, Leonów i Kazimierzów. Natomiast tam, gdzie ze względów techniczno-ekonomicznych budowa sieci kanalizacji jest nieopłacalna, gospodarka ściekowa zostanie rozwiązana poprzez budowę przydomowych oczyszczalni ścieków.

- Proponowane wskaźniki efektywności projektu:

Produkty:

- długość nowowybudowanej sieci kanalizacyjnej,
- ilość wybudowanych przydomowych oczyszczalni ścieków,
- ilość zlikwidowanych szamb.

Rezultaty:

- zwiększenie ilości osób korzystających z kanalizacji,
- zwiększenie ilości gospodarstw korzystających z kanalizacji,
- zwiększenie ilości osób korzystających z przydomowych oczyszczalni ścieków,
- zwiększenie ilości gospodarstw posiadających przydomowe oczyszczalnie ścieków,

- poprawa jakości wód gruntowych i powierzchniowych.

Oddziaływanie:

- poprawa jakości życia mieszkańców,
- poprawa stanu środowiska naturalnego,
- poprawa stanu zdrowotności mieszkańców,
- zwiększenie atrakcyjności Gminy dla potencjalnych inwestorów oraz turystów

- Beneficjenci/adresaci oferty świadczonej w obiekcie:

Grupę bezpośrednich beneficjentów projektu stanowią przyszli użytkownicy nowo-
budowanej sieci kanalizacji sanitarnej oraz przydomowych oczyszczalni ścieków.

Pośrednimi beneficjentami projektu będą osoby i podmioty z zewnętrznego otoczenia
Kałuszyna, czerpiące korzyści z realizacji projektu jedynie okresowo, tj. przyjeżdżający w
celach towarzyskich, służbowych oraz rekreacyjnych (posiadacze działek) do Gminy.

- Analiza instytucjonalna/partnerzy projektu:

Instytucją noszącą miano beneficjenta projektu w rozumieniu formalnym będzie Gmina
Kałuszyn. W realizacji tego projektu nie przewiduje się udziału partnera

- Odniesienia do dokumentów i programów o charakterze strategicznym:

Projekt realizuje cele:

- Strategii Rozwoju Gminy do 2020 roku, cel strategiczny III – Zachowanie i wdrożenie norm ekorozwoju na terenie gminy.
- Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2020 roku, cel strategiczny – Zwiększenie konkurencyjności regionu w układzie międzynarodowym, cel pośredni 4 – Aktywizacja i modernizacja obszarów pozametropolitalnych, kierunek działań 4.3 Wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich..

- Wskazówki w zakresie możliwości pozyskania dofinansowania zewnętrznego:

Projekt zgodny jest z celami:

- Regionalnego Programu Operacyjnego (RPO) Województwa Mazowieckiego, priorytet IV – Środowisko, zapobieganie zagrożeniom i energetyka..
- Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich, Oś 3 – Jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej, działanie – Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej..

- Koszt: Zadanie 1.: 4.640 tys. zł

Zadanie 2.: 4.020 tys. zł

- Termin: Zadanie 1.: 2008 r. – 2009 r.

Zadanie 2.: 2008 r. – 2013 r.

ROZBUDOWA BAZY REKREACYJNO-SPORTOWEJ:**ZADANIE 1.: BUDOWA KOMPLEKSU SPORTOWO-REKREACYJNEGO****ZADANIE 2.: BUDOWA ZBIORNIKA RETENCYJNO-REKREACYJNEGO W KAŁUSZYNIE**

- Tło i uzasadnienie projektu (elementy źródeł zapotrzebowania)

Bazę do uprawiania działalności sportowej stanowią w Gminie obiekty znajdujące się przy Szkole Podstawowej oraz boiska sportowe położone przy ul 1-go Maja. Obiekty te są przestarzałe i w znaczący sposób ograniczają aktywizację sportową miejscowej społeczności. Poza niewielkimi sukcesami miejscowych zespołów sportowych Kałuszyn nie jest rozpoznawalny, jako Gmina o korzystnym wizerunku sportowym.. Rozwiązaniem tej niekorzystnej sytuacji może być realizacja dwóch komplementarnych projektów polegających na budowie w Kałuszynie kompleksu sportowo-rekreacyjnego przy ul 1 – Maja oraz odległego od niego o około 200 m zbiornika retencyjno-rekreacyjnego. Planowane inwestycje wpłyną na powstanie powszechnie dostępnego centrum sportowo-rekreacyjnego.

- Cel projektu:

Cel ogólny: Poprawa stanu infrastruktury publicznej.

Cel szczegółowy: 1. Stworzenie mieszkańcom Gminy oraz turystom warunków do aktywnego spędzania wolnego czasu,
2. Rozwój infrastruktury rekreacyjno-sportowej w Gminie,
3. Propagowanie zdrowego stylu życia,
4. Integracja społeczeństwa poprzez wspólne uprawianie sportu,
5. Poprawa wizerunku Gminy.

- Zakres projektu:

W ramach projektu przewidziano stworzenie centrum rekreacyjno-sportowego Kałuszyna, które będzie obejmowało zespół obiektów rekreacyjno-sportowych oraz zbiornik retencyjno-rekreacyjny. W skład kompleksu sportowego będą wchodziły: stadion sportowy z widownią na 500 miejsc, boisko treningowe, pawilon sportowy (budynek zaplecza dla zawodników i trenerów), boisko do siatkówki i koszykówki, bieżnia dla skoczni w dal, korty tenisowe oraz oświetlenie, parking i ciągi komunikacyjne. Zbiornik retencyjno-rekreacyjny będzie obejmował: zbiornik wodny, infrastrukturę rekreacyjną oraz elementy małej architektury (ławki, wiaty, ciągi komunikacyjne).

- Proponowane wskaźniki efektywności projektu:

Produkty:

- ilość nowowybudowanych obiektów infrastruktury sportowej,
- ilość nowowybudowanych obiektów infrastruktury rekreacyjnej,
- powierzchnia nowowybudowanej infrastruktury sportowej,
- powierzchnia nowowybudowanej infrastruktury rekreacyjnej.

Rezultaty:

- wzrost aktywności fizycznej miejscowego społeczeństwa,
- rozwijanie zainteresowań mieszkańców uprawianiem sportu,

- wzrost liczby organizowanych imprez sportowo-rekreacyjnych,
- poprawa stanu zdrowotności w Gminie

Oddziaływanie:

- poprawa jakości życia mieszkańców,
- integracja społeczności lokalnej,
- zmniejszenie zjawiska patologii,
- poprawa wizerunku Gminy.

- Beneficjenci/adresaci oferty świadczonej w obiekcie:

Grupę bezpośrednich beneficjentów projektu stanowią przyszli użytkownicy nowowynbudowanych obiektów rekreacyjno-sportowych (mieszkańcy Miasta i Gminy Kałuszyn)..

Pośrednimi beneficjentami projektu będą osoby i podmioty z zewnętrznego otoczenia Kałuszyna, czerpiące korzyści z realizacji projektu jedynie okresowo, tj zewnętrzni uczestnicy organizowanych imprez sportowych i rekreacyjnych (sportowcy, turyści)

- Analiza instytucjonalna/partnerzy projektu:

Instytucją noszącą miano beneficjenta projektu w rozumieniu formalnym będzie Gmina Kałuszyn. W realizacji tego projektu nie przewiduje się udziału partnera

- Odniesienia do dokumentów i programów o charakterze strategicznym:

Projekt realizuje cele:

- Strategii Rozwoju Gminy do 2020 roku, cel strategiczny I – Odtworzenie roli Kałuszyna jako ponadlokalnego ośrodka gospodarczego i administracyjnego.
- Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2020 roku, cel strategiczny – Poprawa spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej regionu w warunkach zrównoważonego rozwoju, cel pośredni 4 – Aktywizacja i modernizacja obszarów pozametropolitalnych, kierunek działań 4.4 Budowa i rozwój infrastruktury społecznej.

- Wskazówki w zakresie możliwości pozyskania dofinansowania zewnętrznego:

Projekt zgodny jest z celami:

- Regionalnego Programu Operacyjnego (RPO) Województwa Mazowieckiego, priorytet V – Wzmacnianie roli miast w rozwoju regionu.

- Koszt: Zadanie 1.: 3.000 tys. zł

Zadanie 2.: 1.800 tys. zł

- Termin: Zadanie 1.: 2008 r. – 2013 r.

Zadanie 2.: 2008 r. – 2009 r.

ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENI PUBLICZNEJ W KAŁUSZYNIE ORAZ MIEJSCOWOŚCIACH WIEJSKICH**ZADANIE 1.: ZAGOSPODAROWANIE PARKU I PL. KILIŃSKIEGO W KAŁUSZYNIE****ZADANIE 2.: ZAGOSPODAROWANIE CENTRÓW WSI**

- Tło i uzasadnienie projektu (elementy źródeł zapotrzebowania)

Wizytówką każdej miejscowości jest szeroko rozumiana przestrzeń publiczna (ratusz, rynek, park, centralna ulica bądź droga). Stan jej w Kałuszynie i w większości wsi położonych na terenie Gminy jest niewystarczający. Zaniedbane elementy przestrzeni publicznej szpecą obraz tych miejscowości i wpływają negatywnie na postrzeganie tych miejsc przez mieszkańców i turystów. Planowane działania mają służyć poprawie estetyki przestrzeni publicznej i wpłyną na poprawę wizerunku tych miejscowości.

- Cel projektu:

Cel ogólny: Poprawa przestrzeni publicznej.

Cel szczegółowy: 1. Modernizacja zdewastowanych elementów przestrzeni publicznej,

2. Zwiększenie dostępności obiektów publicznych,

3. Aktywizacja lokalnej społeczności,

4. Poprawa estetyki Gminy,

5. Zwiększenie atrakcyjności Gminy.

- Zakres projektu:

Projekt dotyczy Kałuszyna i wybranych miejscowości położonych na terenie Gminy. W Kałuszynie planuje się zmodernizować niewielki park położony w centrum Miasta oraz skwer przy ul. Kilińskiego. Na terenie Gminy zagospodarowane będą centra następujących miejscowości: Olszewice, Sinołęka, Nowe Groszki, Garczyn Duży, Zimnowoda, Wąsy, Milew, Patok, Gołębiówka i Falbogi.

- Proponowane wskaźniki efektywności projektu:

Produkty:

- ilość zmodernizowanych obiektów przestrzeni publicznej,
- powierzchnia zmodernizowanych obiektów przestrzeni publicznej.

Rezultaty:

- wzrost osób korzystających ze zmodernizowanej przestrzeni publicznej,
- wzrost ilości imprez organizowanych w obiektach przestrzeni publicznej,
- wzrost ilości turystów odwiedzających Gminę.

Oddziaływania:

- poprawa jakości życia mieszkańców,
- integracja społeczności lokalnej,
- zmniejszenie zjawiska patologii,
- poprawa wizerunku Gminy.

- Beneficjenci/adresaci oferty świadczonej w obiekcie:
Grupę bezpośrednich beneficjentów projektu stanowią przyszli użytkownicy zmodernizowanych elementów przestrzeni publicznej (mieszkańcy Miasta i Gminy Kałuszyn).
Pośrednimi beneficjentami projektu będą osoby i podmioty z zewnętrznego otoczenia Kałuszyna, czerpiące korzyści z realizacji projektu jedynie okresowo, tj. zewnętrzni uczestnicy organizowanych imprez oraz przebywający czasowo na terenie Gminy (turyści, przejeżdżający tranzytem).
- Analiza instytucjonalna/partnerzy projektu:
Instytucją noszącą miano beneficjenta projektu w rozumieniu formalnym będzie Gmina Kałuszyn. W realizacji tego projektu nie przewiduje się udziału partnera
- Odniesienia do dokumentów i programów o charakterze strategicznym:
Projekt realizuje cele:
 - Strategii Rozwoju Gminy do 2020 roku, cel strategiczny I – Odtworzenie roli Kałuszyna jako ponadlokalnego ośrodka gospodarczego i administracyjnego.
 - Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2020 roku, cel strategiczny – Poprawa spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej regionu w warunkach zrównoważonego rozwoju, cel pośredni 4 – Aktywizacja i modernizacja obszarów pozametropolitalnych, kierunek działań 4.4 Budowa i rozwój infrastruktury społecznej.
- Wskazówki w zakresie możliwości pozyskania dofinansowania zewnętrznego:
Projekt zgodny jest z celami:
 - Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich, Oś 3 – Jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej, działanie – Odnowa i rozwój wsi.
- Koszt: Zadanie 1.: 690 tys. zł
Zadanie 2.: 2.500 tys. zł
- Termin: Zadanie 1.: 2008 r. – 2009 r.
Zadanie 2.: 2009 r. – 2013 r.

PROJEKT E-GMINA

- Tło i uzasadnienie projektu (elementy źródeł zapotrzebowania)

Podstawą rozwoju społeczeństwa informacyjnego jest sprawny przepływ informacji oraz jej prawidłowe wykorzystanie. Nieocenionym narzędziem w realizacji tego celu stał się Internet. Poziom informatyzacji jest jednym z podstawowych wskaźników świadczących o atrakcyjności społeczno-ekonomicznej Gminy. Kałuszyn charakteryzuje się stosunkowo niskim poziomem e-Rozwoju co wpływa na małą atrakcyjność do przebywania i inwestowania na tym terenie. W celu przeciwdziałania wykluczeniu informacyjnemu Gmina zamierza podjąć szereg działań zmierzających do poprawy tej niekorzystnej sytuacji.

- Cel projektu:

Cel ogólny: Rozwój społeczeństwa informacyjnego na terenie Gminy

Cel szczegółowy: 1. Rozwój infrastruktury łączności elektronicznej,

2. Tworzenie publicznych punktów dostępu do Internetu dla obywateli,

3. Wspomaganie systemu zarządzania w Gminie w oparciu o elektroniczne platformy,

4. Poprawa jakości usług świadczonych przez administrację publiczną.

- Zakres projektu:

Planowane przedsięwzięcie obejmie: budowę systemu informatyzacji sołectw, rozbudowę tzw. e-administracji oraz stworzenie publicznych punktów dostępu do Internetu dla mieszkańców.

- Proponowane wskaźniki efektywności projektu:

Produkty:

- liczba zrealizowanych nowych projektów informatycznych,
- liczba nowoutworzonych publicznych punktów dostępu do Internetu,
- liczba nowych połączeń do Internetu.

Rezultaty:

- wzrost wykorzystania technologii informatycznych przez lokalne społeczeństwo,
- wzrost bezpieczeństwa e-usług,
- stworzenie systemu e-usług w Gminie.

Oddziaływanie:

- poprawa jakości życia mieszkańców,
- integracja społeczności lokalnej,
- poprawa bezpieczeństwa w Gminie,
- poprawa wizerunku społeczno-ekonomicznego Gminy.

- Beneficjenci/adresaci oferty świadczonej w obiekcie:

Grupę bezpośrednich beneficjentów projektu stanowią przyszli użytkownicy e-usług oferowanych przez Gminę (mieszkańcy Miasta i Gminy Kałuszyn).

Pośrednimi beneficjentami projektu będą osoby i podmioty z zewnętrznego otoczenia Kałuszyna, czerpiące korzyści z realizacji projektu jedynie okresowo, tj osoby przebywający czasowo na terenie Gminy (turyści, przejeżdżający tranzytem).

- Analiza instytucjonalna/partnerzy projektu:

Instytucją noszącą miano beneficjenta projektu w rozumieniu formalnym będzie Gmina Kałuszyn. W realizacji tego projektu nie przewiduje się udziału partnera

- Odniesienia do dokumentów i programów o charakterze strategicznym:

Projekt realizuje cele:

- Strategii Rozwoju Gminy do 2020 roku, cel strategiczny V – Kreowanie społeczeństwa obywatelskiego i odbudowa więzi społecznych mieszkańców gminy.
- Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2020 roku, cel strategiczny – Budowa społeczeństwa informacyjnego i poprawa jakości życia mieszkańców województwa, cel pośredni 1 – Rozwój kapitału społecznego, kierunek działań 1.1 – Rozwój społeczeństwa informacyjnego i teleinformatyzacji.

- Wskazówki w zakresie możliwości pozyskania dofinansowania zewnętrznego:

Projekt zgodny jest z celami:

- Regionalnego Programu Operacyjnego (RPO) Województwa Mazowieckiego, priorytet II – Przyspieszenie e-Rozwoju Mazowsza..

- Koszt

50 tys. zł

- Termin

2008 r. – 2009 r.

OPRACOWANIE STUDIUM I PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

- Tło i uzasadnienie projektu (elementy źródeł zapotrzebowania)
Plan Zagospodarowania Przestrzennego stanowi podstawę "planowania przestrzennego" w gminie. Zgodnie z art. 14 ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym jest aktem prawa miejscowego. Musi być opracowany na bazie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Dokumenty te są niezbędne do racjonalnego planowania rozwoju Gminy i wykorzystania przestrzeni

- Cel projektu:
Cel ogólny: Poprawa przestrzeni publicznej.
Cel szczegółowy: 1. Poprawa jakości planowania przestrzeni publicznej.
2. Poprawa estetyki Miasta i Gminy,
3. Zwiększenie atrakcyjności Miasta i Gminy.

- Zakres inwestycji:
Inwestycja obejmuje wykończenie remontu elewacji oraz zagospodarowanie placu przed budynkiem.

- Beneficjenci/adresaci oferty świadczonej w obiekcie:
Użytkownicy obiektu: pracownicy Urzędu, interesanci, wszyscy mieszkańcy Gminy

- Koszt: 200 tys. zł

- Termin: 2008 - 2009 r.

MODERNIZACJA BUDYNKU PRZY UL. WOJSKA POL. 20 WRAZ Z ZAGOSPODAROWANIEM TERENU I DOKUMENTACJA

- Tło i uzasadnienie projektu (elementy źródeł zapotrzebowania)
Budynek przy ul. Wojska Polskiego 20 ma ponad 20 lat i wymaga remontu.
- Cel projektu:
Cel ogólny: Tworzenie i poprawa warunków dla rozwoju kapitału ludzkiego.
Cel szczegółowy: 1. Poprawa jakości świadczenia usług medycznych
- Zakres projektu:
Projekt ma obejmować wykonanie modernizacji jednopiętrowego budynku gminnego.
- Beneficjenci/adresaci oferty świadczonej w obiekcie:
Użytkownicy obiektu
- Koszt: 520 tys. zł
- Termin: 2008 r. – 2010 r.

MODERNIZACJA BUDYNKU URZĘDU MIEJSKIEGO W KAŁUSZYNIE (DOKOŃCZENIE) WRAZ Z**ZAGOSPODAROWANIEM TERENU**

- Tło i uzasadnienie projektu (elementy źródeł zapotrzebowania)
Wizytówką każdej miejscowości jest szeroko rozumiana przestrzeń publiczna (m.in. budynki użyteczności publicznej, parki, centralna ulica bądź droga). Stan jej w Kałuszynie i w większości wsi położonych na terenie Gminy jest niewystarczający. Zaniedbane elementy przestrzeni publicznej szpecą obraz tych miejscowości i wpływają negatywnie na postrzeganie tych miejsc przez mieszkańców i turystów. Planowana inwestycja służy poprawie estetyki przestrzeni publicznej i wpłynie na poprawę wizerunku miejscowości Gminy.
- Cel projektu:
Cel ogólny: Poprawa przestrzeni publicznej.
Cel szczegółowy: 1. Modernizacja zniszczonych elementów przestrzeni publicznej,
2. Poprawa estetyki Miasta,
3. Zwiększenie atrakcyjności Gminy.
- Zakres inwestycji:
Inwestycja obejmuje wykończenie remontu elewacji oraz zagospodarowanie placu przed budynkiem.
- Beneficjenci/adresaci oferty świadczonej w obiekcie:
Użytkownicy obiektu: pracownicy Urzędu, interesanci, wszyscy mieszkańcy Gminy
- Koszt: 65 tys. zł
- Termin: 2008 r.

MODERNIZACJA – UZUPEŁNIENIE OŚWIETLENIA

- Tło i uzasadnienie projektu (elementy źródeł zapotrzebowania)
Źródłem zapotrzebowania na realizację inwestycji jest zapewnienie
- Cel projektu:
Poprawa bezpieczeństwa oraz zniszczonych elementów przestrzeni publicznej,
- Zakres inwestycji:
Inwestycja obejmuje uzupełnienie lamp na istniejących słupach na ulicach Mostowa i Ogrodowa w Kałuszynie oraz we wsi Abramy.
- Beneficjenci/adresaci oferty świadczonej w obiekcie:
Mieszkańcy Miasta Kałuszyn, mieszkańcy wsi Abramy.
- Koszt: 10 tys. zł
- Termin: 2008 r.

BUDOWA BUDYNKU KOMUNALNEGO W KAŁUSZYNIE

- Tło i uzasadnienie projektu (elementy źródeł zapotrzebowania)
Gmina Kałuszyn nie dysponuje zasobami lokalowymi wystarczającymi na zaspokojenie potrzeb mieszkańców

- Cel projektu:
Poprawa jakości życia uboższych mieszkańców Kałuszyna.

- Zakres projektu:
W ramach projektu zamierza się wybudować budynek wielorodzinny, na minimum kilkanaście mieszkań

- Beneficjenci/adresaci oferty świadczonej w obiekcie:
Mieszkańcy Gminy Kałuszyn.

- Koszt: 2.050 tys. zł
- Termin: 2010 r. – 2013 r.

V. POWIĄZANIE PROJEKTÓW Z INNYMI DZIAŁANAMI REALIZOWANYMI NA TERENIE GMINY/POWIATU/WOJEWÓDZTWA

Inwestycje przedstawione w Planie Rozwoju Lokalnego są powiązane z nadrzędnymi dokumentami strategicznymi rozwoju Gminy i województwa. Na podstawie tych dokumentów poszczególne jednostki samorządowe planują szereg przedsięwzięć związanych z realizacją celów strategicznych i operacyjnych. W dalszej części rozdziału przedstawiono wykaz dokumentów na szczeblu lokalnym, i regionalnym, wobec który plany Gminy Kałuszyn są komplementarne.

- Strategia Rozwoju Gminy do 2020 roku:
 - cel strategiczny I – *Odtworzenie roli Kałuszyna jako ponadlokalnego ośrodka gospodarczego i administracyjnego,*
 - cel strategiczny III – *Zachowanie i wdrożenie norm ekorozwoju na terenie gminy,*
 - cel strategiczny IV – *Tworzenie konkurencyjnych warunków dla zamieszkania i inwestowania,*
 - cel strategiczny V – *Kreowanie społeczeństwa obywatelskiego i odbudowa więzi społecznych mieszkańców gminy,*
 - cel strategiczny VI – *Udostępnienie komunikacyjne gminy.*

- Plan Rozwoju Lokalnego Powiatu Mińskiego na lata 2007 – 2013:
 - cel strategiczny – (...) zapewnienie optymalnego rozwoju inicjatyw indywidualnych i zbiorowych w sferze gospodarczej i społecznej, których efektem ma być tworzenie nowych miejsc pracy i zapewnienie, jak najlepszych warunków życia jego mieszkańców.
cele cząstkowe:
 1. Budowa i modernizacja infrastruktury zdrowotnej, edukacyjnej, sportowej i turystycznej,
 2. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury drogowej.

- Program Ochrony Środowiska w Powiecie Mińskim:
 - cel szczegółowy – Ograniczenie emisji substancji i energii,
 - cel szczegółowy – Ochrona środowiska przyrodniczego i krajobrazu,
 - cel szczegółowy – Zwiększona aktywność obywatelska i wyższy stan świadomości ekologicznej społeczeństwa.

- Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2020 roku:
 - cel strategiczny – Poprawa spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej regionu w warunkach zrównoważonego rozwoju, cele pośrednie: Aktywizacja i modernizacja obszarów pozametropolitalnych, kierunek działań 4.4 - Budowa i rozwój infrastruktury społecznej.
 - cel strategiczny – Poprawa spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej regionu w

warunkach zrównoważonego rozwoju, cel pośredni 4 – Aktywizacja i modernizacja obszarów pozametropolitalnych, kierunek działań 4.1 Poprawa dostępności komunikacyjnej i transportu w regionie, w tym lotnictwa cywilnego.

- cel strategiczny – Zwiększenie konkurencyjności regionu w układzie międzynarodowym, cel pośredni 4 – Aktywizacja i modernizacja obszarów pozametropolitalnych, kierunek działań 4.3 Wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich.
- cel strategiczny – Zwiększenie konkurencyjności regionu w układzie międzynarodowym, cel pośredni 1 – Rozwój kapitału społecznego.
- cel strategiczny – Budowa społeczeństwa informacyjnego i poprawa jakości życia mieszkańców województwa, cel pośredni 1 – Rozwój kapitału społecznego, kierunek działań 1.1 – Rozwój społeczeństwa informacyjnego i teleinformatyzacji.

Planowane projekty i zadania Gminy Kałuszyn są również spójne z:

- Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Mazowieckiego na lata 2007 -2013;
- Programem Operacyjnym Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 –2013; co wykazano w opisach poszczególnych przedsięwzięć zamieszczonych w kolejnych rozdziałach.

VI. OCZEKIWANE WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘĆ PLANU ROZWOJU LOKALNEGO

- poprawa warunków nauczania;
- wyrównanie szans w dostępie do edukacji pomiędzy uczniami z obszarów wiejskich i Miasta;
- poprawa stanu dróg gminnych;
- usprawnienie komunikacji lokalnej;
- wzrost aktywności fizycznej dzieci i młodzieży;
- wzrost ilości organizowanych zawodów sportowych;
- wzrost ilości działających sekcji sportowych;
- poprawa stanu zdrowotności mieszkańców;
- likwidacja bezodpływowych zbiorników na nieczystości płynne;
- ochrona wód rzeki Witkówki;
- zakończenie kanalizowania miasta Kałuszyn i sanityzacji Gminy;
- zmodernizowanie przestrzeni publicznej we wszystkich miejscowościach Gminy;
- wzrost ilości imprez organizowanych w obiektach przestrzeni publicznej;
- wzrost ilości turystów odwiedzających Gminę;
- stworzenie systemu e-usług w Gminie;
- wzrost wykorzystania technologii informatycznych przez lokalne społeczeństwo.

VII. PLAN FINANSOWY NA LATA 2008 – 2015

Wieloletni Plan Finansowy jest dokumentem określającym prognozę dochodów jednostki samorządu terytorialnego (gminy), niezbędną wielkość wydatków operacyjnych oraz obsługę i spłatę zaciągniętych zobowiązań (długów), przewidywaną wielkość długu do zaciągnięcia oraz wielkość środków na inwestycje w każdym roku objętym planem.

Pozwala on oszacować trzy podstawowe wielkości:

1. Wielkość i dynamikę (zmiany w stosunku do poprzedniego roku) skumulowanego zadłużenia jednostki w poszczególnych latach objętych planem,
2. Poziom i przewidywaną dynamikę zmian „wolnych środków” (różnica dochodów i wydatków operacyjnych). Ich wielkość charakteryzuje możliwości finansowania rozwoju przez budżet jednostki,
3. Udział wydatków osobowych w wydatkach operacyjnych.

Wieloletni Plan Finansowy stanowi bazę wyznaczającą w perspektywie kilku lat ramy finansowania programu inwestycyjnego planowanego do realizacji i przyjętego w założeniach strategii rozwoju gminy, uszczegółowionego w Planie Rozwoju Lokalnego, który obejmuje zazwyczaj krótszy okres programowania.

Gmina Kałuszyn opracowała projekcję dochodów i wydatków operacyjnych w okresie od 2007 do 2015 roku. Opracowana synteza pozwala określić dla poszczególnych lat poziom: dochodów, wydatków bieżących, wolnych środków, środków na obsługę zadłużenia, środków przeznaczonych na wydatki inwestycyjne, wysokość planowanych do zaciągnięcia kredytów i pożyczek, wysokość planowanych dotacji, a także określenia rocznych przepływów gotówki.

Nieodłącznym elementem Wieloletniego Planu Finansowego jest przyjęty i skoordynowany – zgodny z Wieloletnim Planem Finansowym – Wieloletni Plan Inwestycyjny. Dokument ten zawiera, w rozbiciu na poszczególne lata, listę zadań inwestycyjnych wynikających ze Strategii Gminy, przewidzianych do realizacji wraz z harmonogramem rzeczowym i schematem ich finansowania z różnych źródeł; w tym również z funduszy strukturalnych.

„Wieloletni Plan Inwestycyjny na lata 2008 – 2015” zostanie opracowany jako kolejny dokument planistyczny uszczegóławiający „Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Kałuszyn na lata 2008 – 2015”.

VIII. SYSTEM WDRAŻANIA

Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Kałuszyn realizowany będzie w horyzoncie czasowym 2008 – 2015 po jego zatwierdzeniu przez Radę Miejską. Za wdrożenie oraz przedstawianie okresowych ocen z postępu jego realizacji odpowiedzialny będzie Burmistrz Kałuszyna, który dysponuje odpowiednim aparatem wykonawczym w postaci Urzędu Miejskiego oraz jednostek organizacyjnych gminy i jednostek zależnych.

System wdrażania na poziomie Gminy obejmować będzie następujące działania:

- bezpośrednia realizacja działań przewidzianych w Planie,
- przygotowanie szczegółowych projektów i harmonogramów zadań,
- występowanie z wnioskami o dofinansowanie
- przygotowywanie przetargów,
- gromadzenie dokumentacji bieżącej,
- nadzór nad wykonawcą pod kątem terminowości i jakości,
- informowanie o współfinansowaniu przez UE realizowanych projektów,
- prowadzenie rozliczeń finansowych,
- modyfikowanie już zatwierdzonych działań i zadań,
- ocena i opiniowanie propozycji nowych zadań,
- okresowa analiza zadań i działań zawartych w Lokalnym Planie Rozwoju Gminy,
- działania promocyjne i informacyjne.

Oprócz komórek organizacyjnych Urzędu Miejskiego we wdrażaniu Planu uczestniczyć będą jednostki organizacyjne Gminy

- Zakład Gospodarki Komunalnej,
- Szkoła Podstawowa w Kałuszynie,
- Zakład Opieki Zdrowotnej,
- Dom Kultury.

Przy wdrażaniu i monitorowaniu Lokalnego Planu Rozwoju znaczący udział będzie miała społeczność lokalna – 28 sołectw Gminy Kałuszyn, Rada Miejska i Komisje działające przy Radzie Miejskiej.

IX. SPOSOBY MONITOROWANIA, OCENY I KOMUNIKACJI SPOŁECZNEJ

1. System monitorowania Planu Rozwoju Lokalnego

W celu sprawnego i efektywnego wdrażania Lokalnego Planu Rozwoju niezbędne jest ciągle monitorowanie efektów rzeczowych projektów wchodzących w zakres Planu oraz wydatków na ich realizację. Proces monitorowania obejmuje zbieranie danych obrazujących tempo i jakość wdrażania projektów. Ma to na celu analizowanie stanu zaawansowania projektu i jego zgodność z postawionymi założeniami.

Za właściwy przebieg procesu monitoringu w Kałuszynie odpowiedzialny będzie Komitet d/s monitoringu powołany przez Burmistrza Miasta. Komitet określi zapotrzebowanie informacyjne dotyczące danych związanych ze stopniem realizacji Planu. Na podstawie tych danych prowadzony będzie monitoring. Komitet dokonywać będzie analizy porównawczej osiągniętych rezultatów z założeniami. Dokonywana będzie ocena rozbieżności pomiędzy założeniami, a osiągniętymi rezultatami. Wyniki będą przedstawione Burmistrzowi i Radzie Miejskiej. W przypadku rozbieżności pomiędzy zapisami w Planie, a ich realizacją określony zostanie sposób oraz instrumenty niezbędnej interwencji .

2. Sposoby oceny Planu Rozwoju Lokalnego

Plan Rozwoju Lokalnego oceniany będzie po realizacji poszczególnych przedsięwzięć w oparciu przede wszystkim o realizację wskaźników efektywności projektu (wg wskaźników określonych w rozdziale IV).

Pełna ocena Planu zawierać będzie:

- rzeczywiste daty rozpoczęcia i zakończenia projektów,
- rzeczywiste koszty realizacji projektów,
- sposoby zarządzania projektami po ich zakończeniu,
- potwierdzenie społeczno-ekonomicznych założeń projektów.

Ocena Planu, na poziomie wewnętrznym dokonana będzie przez zespół wdrożeniowy składający się z pracowników Urzędu Miejskiego i jednostek organizacyjnych Gminy. Wyniki tej oceny zostaną przedłożone Burmistrzowi i Radzie Miejskiej.

Sposoby inicjowania współpracy pomiędzy sektorem publicznym, prywatnym i organizacjami pozarządowymi

Współpracę lokalnych środowisk zainicjowano już na etapie prac wstępnych nad "Strategią rozwoju gminy Kałuszyn do 2020 roku" i następnie nad Planem Rozwoju Lokalnego. Zorganizowano seminarium diagnostyczne, na które zaproszono przedstawicieli zakładów pracy, przedsiębiorców, organizacji społecznych i in. Burmistrz Miasta Kałuszyn powołał tzw. Radę Konsultacyjną w skład której weszli: Przewodniczący Rady Miejskiej, przewodniczący stałych komisji Rady oraz pracownicy Urzędu Miejskiego. W pracach uczestniczyli również kierownicy jednostek organizacyjnych Gminy. W efekcie tych działań powstały główne założenia Planu i określono projekty i zadania inwestycyjne przewidziane do realizacji w latach 2007-2015.

Przewiduje się dalszą współpracę z sektorem publicznym, prywatnym i organizacjami pozarządowymi w trakcie prac przy monitorowaniu Planu.

4. Public relations Planu Rozwoju Lokalnego

Plan Rozwoju Lokalnego posiada bardzo duże znaczenie tak dla władz, jak i mieszkańców Gminy. Proces jego wdrażania jest procesem publicznym i wymaga szerokiej akcji informacyjnej prowadzonej przez Gminę. Za właściwe informowanie i promocję Planu odpowiedzialny będzie Burmistrz lub upoważniony przez niego pracownik Urzędu Miejskiego.

Promocja Planu Rozwoju Lokalnego będzie prowadzona w następujących formach:

- na stronie internetowej Urzędu Miejskiego oraz w Biuletynie Informacji Publicznej,
- na spotkaniach z mieszkańcami i przedstawicielami różnych grup zawodowych i społecznych,
- poprzez zamieszczanie informacji w lokalnej prasie.